

Ο ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΣ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ

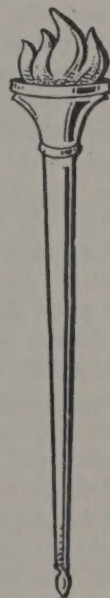
ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ

THE ORTHODOX OBSERVER

ΤΟΜΟΣ
Γ' ΜΟΣ

ΑΡΙΘΜ

58

ΠΡΟΝΟΙΑ-ΤΗΣ-ΕΛΛΗΝ

Α

Ω

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗΣ-ΑΜΕΡΙΚΗΣ

Published Bi-weekly by the Greek Archdiocese
Publications Association

Publication Office:

240 West 23rd Street, New York, N. Y.

Editorial and Advertising Offices:

Greek Archdiocese, 25-19 30th Drive, Astoria, N. Y.

Tel. Astoria 8-1653

Yearly Subscriptions:

United States and Canada \$2.00—Foreign \$2.50

Ten Cents a Copy

Vol. III. No. 58 — April 25, 1937

Entered as second class matter Nov. 21, 1934, at the post
office at New York, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Ἀρχιεπισκοπῆς Ἑλληνικῆς Ἱεροσολύμων

Ἱερατ. Προϊστάμενον Κοινότητος «Ἀγ. Ἀνδρέου», Σικάγον.

ΠΡΟΣΕΥΧΗ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΣΤΑΥΡΩΘΕΝΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΣΤΑΝΤΑ ΘΕΟΝ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ ΙΗΣΟΥΝ ΧΡΙΣΤΟΝ

Ἐφθάσαμεν, ὦ γλυκύτατε Ἰησοῦ! Ἐφθάσαμεν καὶ
πάντα εἰς τὰς πανσέπτους ἡμέρας τῶν Ἀγίων Σου Πα-
θῶν!

Καὶ ἐκ τοῦ μέσου τῶν θλίψεων, τῶν μεριμνῶν καὶ
τῶν ἀθλιότητων τοῦ κόσμου τούτου, κουρασμένοι κατὰ
τὸ πνεῦμα καὶ μετὰ καρδίαν αἰμάσσουσιν ἐκ τῶν δοκιμα-
σιῶν καὶ τῶν πόνων τῆς ζωῆς, στρέφομεν πρὸς Σε τὸ
βλέμμα τῆς ψυχῆς μας καὶ μετὰ φωνὴν πνιγομένην εἰς ἀ-
λαλήτους στεναγμούς, συμπάσχομεν μετὰ Σοῦ καὶ ἐν
ταύτῳ Σοῦ ζητοῦμεν συγγνώμην.

Συγγνώμην ἐξαιτούμεθα, ὦ γλυκύτατε Ἰησοῦ, πάν-
τοτε μὲν ἀλλ' ἐξαιρετικῶς κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας τῶν
Ἀγίων Σου Παθῶν, καθ' ὅς ἀναπαρίσταται πρὸ τῶν
ὁμμάτων τῆς διανοίας μας ὅλο τὸ μεγαλεῖον τῆς θείας
εὐσπλαγχνίας καὶ τῆς ἀγάπης Σου, ὑπὲρ παντὸς τοῦ
κόσμου.

Ἡ φωνὴ Σου: «Δεῦτε πρὸς με πάντες» ἡ διὰ μέσου
τῶν αἰώνων κατακυλοῦσα τὰς ἀκοὰς τῶν δικαίων καὶ
ἐννοῦσα εἰς τὰ ὅσα τῶν ἀμαρτωλῶν ὡς ἔλεγχος καὶ
κλήσις, συγκινεῖ ἰσχυρότερον τὰς ψυχὰς μας, κατὰ τὰς
ἡμέρας ταύτας τῶν Παθῶν Σου καὶ διασσεδάζουσα τὴν
ραθυμίαν καὶ τὴν ζάλην τῶν παθῶν μας, μᾶς φέρει εἰς
συναίσθησιν ζωηροτέραν τῆς ἀμαρτωλότητός μας.

Ἡ ἐντολὴ τῆς ΑΓΑΠΗΣ διὰ τῆς ὁποίας ἀνεκαίνισας
τὸν κόσμον, εἶναι σήμερον ποθεινότερα. Σήμερον, ὅπο-
τε ὑπὸ τῶν παθῶν, τῶν ὑλικῶν συμφερόντων, τοῦ ἀτο-
μισμού, τῆς φιλοδοξίας καὶ τοῦ ἀπατηλοῦ πνεύματος
τοῦ αἰῶνος τούτου παραφερόμενοι, μακρυνόμεθα ἀπὸ
Σοῦ!

Σήμερον ὅποτε ὁ κλύδων τῆς ὀλιγοπιστίας, οἱ ἀνε-
μοὶ τῶν αἱρέσεων, τὰ κύματα τῶν ὑλιστικῶν καὶ ἀθεϊ-
στικῶν συστημάτων, τὰ διδάγματα τοῦ ἡδονισμοῦ καὶ ἡ
θύελλα τῆς ἀπιστίας, ὁ ἄκρατος ὀρθολογισμός, ἡ ἀπά-
τη τοῦ πλούτου καὶ ἡ πτωχεία, ὡς ἐχθροὶ ἐγείρονται ἀ-
πειλητικῶς κατὰ τῆς Ἐκκλησίας Σου, φύγουσι τὴν ἀγά-
πην τῶν πολλῶν, κλονίζουσι τὴν πίστιν καὶ ἐπιζητοῦσι
«πλανῆσαι εἰ δυνατόν καὶ τοὺς ἐκλεκτούς», σήμερον,
ἐν μέσῳ τῆς καταγίγδος ταύτης, χειμαζόμενοι, ὡς περὶ-
τρομαπητὰ καταφεύγομεν πρὸς Σε, Κύριε Ἰησοῦ Χρι-
στέ, καὶ ἐπικαλούμεθα τὴν ἀμέσον βοήθειαν καὶ ἀντί-
ληψίν Σοῦ!

Ὡς ποτε δὲ οἱ μαθηταί Σου, κινδυνεύοντες ἐν μέσῳ

τῶν κυμάτων, καὶ «Κύριε σῶσον ἡμᾶς ἀπολλύμεθα» κρά-
ξαντές Σοι ἐσώθησαν, οὕτω καὶ ἡμεῖς σήμερον, παρὰ-
κολουθοῦντές Σε, πάσχοντα δι' ἡμᾶς, μετὰ τὸ συναίσθημα
τῆς μετανοίας, πλήρεις ἀφοσιώσεως, πίστεως καὶ ἀγά-
πης παρακαλοῦμέν Σε. Σύγγνωθι ἡμῖν! Καὶ ἀπὸ τοῦ ὕ-
ψους τοῦ Σταυροῦ Σου, ἔπιδε ἐφ' ἡμᾶς καὶ ἄφες ἡμῖν
τὰ ἁμαρτήματα ἡμῶν, διότι πολλάκις οὐκ οἶδαμεν τί
ποιοῦμεν.

Φώτισον ἡμᾶς εἰς ἐπιστροφὴν καὶ ἔλκυσον ἡμᾶς πρὸς
Σε, ὦ Κύριε, ὁ εἰπὼν «ὅταν ὕψωθῶ πάντας ἐλκύσω πρὸς
ἐμαυτόν.» (Ἰω. 12, 32.)

Τήρησον ἡμᾶς ἐν τῷ ὀνόματί Σου. Στερέωσον ἡμᾶς ἐν
τῇ πίστει Σου καὶ ἐν τῇ ἀγάπῃ τῶν ἐντολῶν Σου. Ἐκρί-
ζωσον ἐκ τῶν καρδιῶν ἡμῶν τὰ ψυχοφθόρα πάθη. Δὸς
ἡμῖν ἵνα διανοώμεθα, λέγωμεν καὶ πράττωμεν, πρὸς δό-
ξαν Σοῦ καὶ ὠφέλειαν τοῦ πλησίον, τὰ ἀγαθὰ καὶ προσ-
ήκοντα.

Καταξίωσον ἡμᾶς ὅπως μετ' εὐσεβείας καὶ συντρι-
βῆς καρδίας Σε ἀκολουθήσωμεν εἰς τὸ μαρτύριόν Σου,
μετάσχωμεν ἐπαξίως τοῦ Μυστικοῦ Σου Δείπνου, διὰ
τῆς μεταλήψεως τῶν Ἀχράντων Σου Μυστηρίων, κλίνω-
μεν γόνυ εὐλαβῶς ἐνώπιον τοῦ Σταυροῦ Σου καὶ κατα-
στῶμεν μέτοχοι τῆς χαρᾶς τῆς ΑΝΑΣΤΑΣΕΩΣ ΣΟΥ.

Δώρησαι ΕΙΡΗΝΗΝ τῇ Ἐκκλησίᾳ Σου, τῷ ἔθνει ἡ-
μῶν καὶ παντὶ τῷ κόσμῳ.

Τοὺς γονεῖς, τὰ τέκνα, τοὺς ἀδελφούς καὶ οἰκείους
ἡμῶν, τοὺς μακρὰν καὶ τοὺς ἐγγύς φύλαξον ὑπὸ τὴν
σκέπην Σου.

Τὰς ψυχὰς τῶν προσφίλων ἡμῶν ἀνάπαυσον εἰς τὴν
αἰώνιον Σου Βασιλείαν, ἧς καὶ ἡμᾶς καταξίωσον Κύριε!

Καὶ ἡμεῖς, ἀδελφοί, ὡς εὐφρανθῶμεν τῇ Ἀναστάσει.

«ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ! νέοι, γέροι καὶ κόραις, ὅλοι

(μικροὶ μεγάλοι,

ἔτοιμασθητε. Τρέξετε μέσα στὲς Ἐκκλησιὰς τῆς

(δαφνοφόρες.

Μετὰ τὸ φῶς τῆς Χαρᾶς συμμαζώχτητε. Ἀνοίξατε

(ἀγκαλιὰς εἰρηνοφόρες,

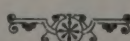
Ἐμπροστὰ τοὺς ἀγίους συγχωρηθῆτε. Φιληθῆτε γλυκά,

(χεῖλη μετὰ χεῖλη!

Καὶ πέστε ὅλοι ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ—ΑΛΗΘΩΣ ΑΝΕ-

ΣΤΗ, ἐχθροὶ καὶ φίλοι.»

ΣΟΛΩΜΟΣ

Ο ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΣ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ, ΠΡΟΝΟΙΑ ΤΗΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ, 25-19 30th Drive, Astoria, L. I. N. Y.

ΤΟΜΟΣ Γ'. Ἀριθ. 58.

Διευθυντής: Ἀρχιμ. ΑΘΗΝΑΓΟΡΑΣ ΚΑΒΑΔΑΣ

25 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1937

ΠΑΣΧΑ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ

«Ἀναστάσεως ἡμέρα, λαμπρυνθῶμεν Ἕλληνες ἀδελφοί, Πάσχα Κυρίου Πάσχα· ἐκ γὰρ θανάτου πρὸς ζωὴν καὶ ἐκ γῆς πρὸς οὐρανὸν Χριστὸς ὁ Θεὸς ἡμᾶς διεβίβασεν, ἐπενίκιον ἄδοντας.»

Φιλοσοφῶν ἀρχαίῳθεν ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς ἐπὶ τῶν μεταφυσικῶν πραγμάτων καὶ ἰδίᾳ τῆς ἀθανασίας τῆς ψυχῆς, ἦτο καλλιεργημένος ὅχι μόνον πρῶτος νὰ ἀποδεχθῇ τὸ κήρυγμα τῆς ἐλεύσεως τοῦ Χριστοῦ, Μεσσίου καὶ Λυτρωτοῦ, εἰς τὸν κόσμον, ἀλλὰ καὶ τὴν Ἀνάστασιν Αὐτοῦ νὰ θέσῃ ὡς κέντρον τοῦ Δόγματος τῆς Ὁρθοδόξου πίστεως καὶ σωτηρίας.

Καὶ πέριξ ἀπὸ αὐτὴν τὴν πίστιν ἐχρυσόπλεξεν ὅλην του τὴν σκέψιν, τὸ αἶσθημα καὶ τὴν ζωὴν.

Οἱ θεολογοῦντες Ἕλληνες Πατέρες ἀποκρυστάλλωνουν τὸ Δόγμα τῆς Ἐκκλησίας εἰς τὴν Ἀνάστασιν τοῦ Χριστοῦ.

Οἱ χρυσορρήμονες κήρυκες τὴν Ἀνάστασιν τοῦ Χριστοῦ ἐξαγγέλλουν ὡς τὸ νίκος καὶ τὸν θρίαμβον κατὰ τῆς ἁμαρτίας καὶ τοῦ θανάτου.

Οἱ ποιηταὶ εἰς τὴν Ἀνάστασιν τοῦ Χριστοῦ συνθέτουν τοὺς πλέον θεσπεσίους καὶ ὑψιπετεῖς ὕμνους, οἱ ὅποιοι εἰς καμμίαν γλῶσσαν δὲν δύνανται νὰ μεταφρασθῶν.

Ἡ ἐκκλησιαστικὴ μουσικὴ τὰ μελωδικώτερά της χρώματα προσφέρει εἰς τὸν τονισμὸν τῶν ὕμνων τούτων.

Ἡ ἀρχιτεκτονικὴ καὶ ἡ ζωγραφικὴ μὲ τὰ ἀριστουργήματά των χαράσσουν αἰωνίως τὸν δρόμον μας, ὁ ὅποιος εἶνε πρὸς τὰ ἑπάνω, ἀπὸ τὸν θάνατον πρὸς τὴν ζωὴν καὶ ἀπὸ τὴν γῆν πρὸς τὸν οὐρανόν.

Καὶ ἡ Ἑλληνικὴ ψυχὴ δημιουργὸς καὶ ἐνδιαίτημα ὅλου αὐτοῦ τοῦ ἐκπάγλου κόσμου, αἰσθάνεται βαθύτερον τῆς Ἀναστάσεως τὸ θαῦμα καὶ ἐκπληκτικώτερον αὐτὸ ἐκδηλώνει.

Μὲ τὴν Ἀνάστασιν τοῦ Χριστοῦ προσεφέρομεν τὰς μυριάδας τῶν Μαρτύρων, οἱ ὅποιοι κατὰ πλειονοψηφίαν ἐξ ὅλων τῶν Ἀγίων τοῦ κόσμου ἀποτελοῦν τὴν θριαμβεύουσαν Ἐκκλησίαν.

Μὲ τὴν Ἀνάστασιν τοῦ Χριστοῦ δημιουργοῦμεν τὴν Βυζαντινὴν Αὐτοκρατορίαν καὶ τὸν χρυσοῦν αἰῶνα τῆς Ἐκκλησίας.

Μὲ τὴν Ἀνάστασιν τοῦ Χριστοῦ ἡ Αὐτοκρατορία αὕτη μάχεται ὑπὲρ τοῦ πολιτισμοῦ τοῦ κόσμου 1100 ἔτη καὶ κηρύττει τὸ Εὐαγγέλιον εἰς εἰδωλολατρικoὺς λαοὺς.

Μὲ τὴν Ἀνάστασιν τοῦ Χριστοῦ ὑπομένει τὸ Γένος τὴν ἀνείπωτον δουλείαν τῶν τετρακοσίων χρόνων, προσδεχομένων τὴν ἀνάστασίν του.

Μὲ τὴν Ἀνάστασιν τοῦ Χριστοῦ γενεσιουργεῖται καὶ τὸ θαῦμα τοῦτο μίαν 25ην Μαρτίου.

Καὶ κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη μὲ τὴν Ἀνάστασιν τοῦ Χριστοῦ γράφονται αἱ σελίδες τῶν νέων θρυλικῶν ἐποποιῶν, ἀλλὰ καὶ τὴν Ἀνάστασιν τοῦ Χριστοῦ ἀνεμένομεν κατὰ τὰς Μ. Ἑβδομάδας τῶν ἐθνικῶν περιπετειῶν καὶ συμφορῶν, ἵνα ἐπανεύρωμεν τὸν δρόμον τῶν αἰωνίων πεπρωμένων.

Νῦν διὰ τὴν μακρυνὴν Πατρίδα καὶ τὸν πιστὸν

καὶ ἀσαλεύτως εὐσεβῇ Ἑλληνικὸν λαὸν ἀπανταχοῦ τοῦ κόσμου τὰ πάντα καὶ πάλιν πεπλήρωται φωτός, καὶ ἡνωμένος οὗτος πίνει τὸ καινὸν πόμα ἀπὸ τὴν πηγὴν τῆς Ὁρθοδόξου Ἑλληνικῆς ἀφθαρσίας.

Ἐκ τῶν ὀλίγων τούτων κατανοεῖται εὐχερῶς δια-
τὶ καὶ τὰ ἐν Ἀμερικῇ ἀπόδημα τῆς Ἐκκλησίας καὶ
τῆς Πατρίδος τέκνα εἰς τὴν χιλιοδασανισμένην των
ζωὴν καὶ εἰς τὰς καλὰς ἡμέρας ἔχομεν τὴν Ἀνάστα-
σιν τοῦ Χριστοῦ ἑορτῶν ἑορτήν. Βλέπομεν ἐν αὐ-
τῇ τὴν αἰωνίαν ἄνθησιν τῆς Φυλῆς, τὴν ἀνάστασιν
καὶ τὴν ἀποκατάστασιν πλησίον τῆς δόξης τοῦ Χρι-
στοῦ.

Ἄλλ' εὐρίσκομεν ἐν αὐτῇ καὶ τὴν ἀκατάβλητον
ἀντοχὴν τῆς διατηρήσεως καὶ ἐν τῇ Χώρα ταύτῃ τῶν
ιδιαιτέρων θρησκευτικῶν καὶ ἐθνικῶν ἡμῶν γνωρι-
σμάτων. Διότι ἐκ τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ
πάντοτε καὶ ἰδίως αὐτὰς τὰς ἡμέρας θὰ κινούμεθα
μὲ περισσοτέραν ἐσωτερικὴν ὥθησιν καὶ ἐπιβολὴν
ἐπὶ τοῦ ἑαυτοῦ μας νὰ περιπτυσσώμεθα ἀλλήλους,
ἐπαναφέροντες τὴν ἀγάπην καὶ ἐνότητα, ὅπου καὶ
ὅταν αὕτη τυχὸν ἔχει διασαλευθῇ.

Εἰς αὐτὴν τὴν ἐνότητα καλοῦμεν καὶ πάλιν πάν-
τας περὶ τὴν Ἀρχιεπισκοπὴν καὶ τὰς Κοινότητας ἡ-
μῶν. Καλοῦμεν πατρικῶς καὶ ἀδελφικῶς τοὺς μα-
κρὰν τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς εὐρισκομένους, τοὺς δυση-
ρεστημένους μὲ τὰς Κοινότητας καὶ Ὁργανώσεις ἡ-
μῶν, τοὺς ἐν ψυχρότητι εἰς τὰς οἰκογενεῖας αὐτῶν
διατελοῦντας, τοὺς προσβληθέντας ἀπὸ τὰ μικρόδια
τῶν ἀμφιβολιῶν, τοὺς ἀπομακρυνθέντας ἀπὸ τὴν Ὁρ-
θόδοξον Ἐκκλησίαν καὶ ἀπὸ τὴν αὐτὴν ἐθνικὴν πί-
στιν καὶ ζωὴν.

ὦ φίλοι, ἀδελφοὶ καὶ πατέρες! Δεῦτε τῆς θείας
εὐφροσύνης ἐν τῇ εὐσήμερ ταύτῃ ἡμέρᾳ τῆς ἐγέρσε-
ως, βασιλείας τε Χριστοῦ κοινωνήσωμεν.

Καὶ συγχωρήσωμεν πάντα τῇ Ἀναστάσει.

Μὲ τοιαύτας σκέψεις, τὰς ὁποίας ἔχομεν ἀδια-
κόπως πρὸς ὑμᾶς συγκεντρωμένας, καὶ αἰσθήματα,
ἅτινα κέντρον ἔχουσιν ὑμᾶς τὸ προσφιλὲς πλήρωμα
τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς, ἡνωμένους ἀδιασπᾶστος μετὰ
τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καὶ τῆς Πατρίδος,
χαιρετίζομεν Κλῆρον καὶ Λαόν, προσφωνοῦντες γη-
θοσύνως, Χριστὸς Ἀνέστη, ἀδελφοί!

Αὐτῷ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀ-
μήν!

Πάσχα 1937

† Ὁ Ἀμερικῆς ΑΘΗΝΑΓΟΡΑΣ

Ἀρχιμ. Ἀθναγόρα Καθόδοι,
Πρωτοδυνκέλλου τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς
Ἀμερικῆς

ΘΥΓΑΤΕΡΕΣ ΙΕΡΟΥΣΑΛΗΜ

«Καὶ ὡς ἀπήγαγον αὐτόν, ἐπιλαβόμενοι Σίμωνος
Κυρηναίου ἐρχομένου ἀπ' ἀγροῦ, ἐπέθηκαν αὐτῷ
τὸν σταυρὸν φέρειν ὀπίσω τοῦ Ἰησοῦ. Ἠκολούθει δὲ
αὐτῷ πολὺ πλῆθος τοῦ λαοῦ καὶ γυναικῶν, αἱ καὶ ἐκό-
πτοντο καὶ ἐθρήνουν αὐτόν. Στραφεῖς δὲ πρὸς αὐτὰς
ὁ Ἰησοῦς εἶπε: Θυγατέρες Ἱερουσαλήμ, μὴ κλαίετε
ἐπ' ἐμέ, πλὴν ἐφ' ἑαυτὰς κλαίετε καὶ ἐπὶ τὰ τέκνα
ὑμῶν. Ὅτι ἰδοὺ ἔρχονται ἡμέραι ἐν αἷς ἐροῦσι μα-
κάριαι αἱ στεῖραι καὶ κοιλία αἱ οὐκ ἐγέννησαν καὶ
μαστοὶ αἱ οὐκ ἐθήλασαν. Τότε ἄρξονται λέγειν τοῖς
ἔρρεσι, πέσετε ἐφ' ἡμᾶς, καὶ τοῖς θουνοῖς, καλύψατε
ἡμᾶς.» Λουκᾶ ΚΓ', 26-30.)

Πετάει ἡ φαντασία μας στὰ χρόνια, πού ὁ Ἰησοῦς ὁ
Ναζωραῖος ἐδιάβαινε πόλεις καὶ χωριά, σκορπῶντας ἄφθο-
να εἰς τοὺς συμπατριώτας του Γαλιλαίους καὶ Ἰουδαίους,
τὴν ἀγάπην του. Ἦθελε μὲ αὐτὴν νὰ φωτίσῃ τὴν ψυχὴν τους
καὶ νὰ τοὺς κάμῃ, ἄνδρες καὶ γυναῖκες, εὐτυχεῖς, στολίζον-
τάς τους μὲ τὰ ὡραιόπλουτα στολίδια τῶν ἀρετῶν.

Μά, τὸ ὅτι ὁ Ναζωραῖος Ἰησοῦς αὐτὸ τὸ δύσκολο ἔργον
εἶχε ἀναλάβῃ, δὲν σημαίνει ὅτι δὲν ὑπῆρχαν καὶ ἐκεῖ, ὅπως
καὶ εἰς ὅλον τὸν ἄλλον κόσμον ἄτομα σὲ κάθε πόλιν καὶ χω-
ριό, πού εἶχαν εὐγενικὰς καρδιὰς, ἄνδρες καὶ γυναῖκες· ἀπ'
αὐτὰς μάλιστα μπορεῖ κανεὶς νὰ πῇ μὲ κάποιον βεβαιότητα
πῶς ἂν ἦσαν ἀρκετὰς ἐνάρετες σ' ὅλο τὸν ἄλλον πολιτισμέ-
νον κόσμον τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, πολλὴν περισσότερες σ' ἀναλο-
γίαν ἢσαν ἡ γυναῖκες τῆς Παλαιστίνης, πού εἶχαν ἀνταρα-
φῇ μὲ τὴν ἐπίβλεψιν τῆς μονοθεϊστικῆς θρησκείας τοῦ Ἰε-
χωβά.

Εἶχαν καὶ αὐτὰς βέβαια τὰς μικροαδυναμίας, πού ἡ ἴδια
ἡ φύσις τῆς γυναικὸς τόσο ἐπιμόνα σκαλίζει μέσα στὴ σκέ-
ψιν της καὶ δημιουργεῖ τὴ φιλαρέσκειαν, ἀναπόσπαστο μέρος
τῆς ζωῆς της. Καὶ αὐτὰς ἐφρόντιζαν ἀρκετὰ γιὰ ἀρώματα
εὐωδιαστικά σὲ ἀλαβάστριναν δοχεῖα καὶ τᾶπερναν μαζύ
τους ἀκόμη ὅπου καὶ ἂν ἐπῆγγαναν ἔξω ἀπὸ τὸ σπίτι τους.
Καὶ αὐτῶν ἡ σκλάβες δοῦλές των, ἔξαιναν καὶ ἔγναιθαν μαλ-
λὶ προβάτων καὶ μὲ βαφὲς λογίων-λογίων ἀπὸ τὰς μακρυ-
νώτερες χώρες τῆς Ἀνατολῆς ἔβαφαν τὰ νήματα καὶ ὑφαίναν
ἔπειτα χαλὰ παχὺ καὶ παραπετάσματα πολύχρωμα καὶ ἀπὸ
τὸ πλεῖον λεπτὸ καὶ καλοδοῦλεντο μαλλὶ ἔκαναν τοῦ σπιτικοῦ
τους γυναικόκοσμον ὡμορρα, φαντακτερά φορέματα μὲ ἕνα
σωρὸ πλουμῖδια. Καὶ αὐτὰς εἶχαν καλοδοῦλεντα χρυσὰ κο-
σμήματα, βραχιόνια χειρῶν, ποδιῶν καὶ σκολαρίδια μὲ μαρ-
γαριτάρια καὶ περιδέρια καὶ ἕνα σωρὸ ἄλλα, στὰ ὁποῖα ξε-
σπάει καὶ ἱκανοποιεῖται ἡ γυναικεῖα φιλαρέσκειαν. Εἶχαν ὁ-
μῶς καὶ τῶνομά τους γιὰ νοικοκυρὰς καὶ γιὰ πολὺ στοργι-
κὰς μητέρες καὶ σύζυγοι, φροντίζοντας γιὰ τὸ κάθε τι τοῦ
σπιτιοῦ μὲ ἐπιμέλεια ζηλευτὴ πολὺ. Μὰ μέσα στοῦ νοικοκυ-
ριοῦ τὰς ἐγνοίας ἐπρόσεχαν πολὺ γιὰ τὴ κανδήλα, πού εἶχαν
ἀκοίμητην στὸ καλύτερο δωμάτιο τοῦ σπιτιοῦ τους, θυσία
ἀτέλειωτη εἰς τὸν Θεόν τους Ἰεχωβά, καὶ ἐμελετοῦσαν συ-

στηματικά την 'Αγίαν Βίβλον με ζήλον και ευσέβειαν, ὥστε, ἀνοίγοντας τὸ στόμα νὰ μιλήσουν, ἡ σοφία τοῦ Θεοῦ ἐστόλιζε τὴν συνομιλία τους.

Τέτοιες γυναῖκες ἦσαν ἀρκετὲς στὴν Ἱερουσαλὴμ καὶ ἐνδιέφεροντο γιὰ κάθε τί, πὺν θὰ ἦταν συνδεδεμένο με τὴν θρησκείαν τους, ἄλλες περισσότερο καὶ ἄλλες ὀλιγώτερο στὰ χρόνια τοῦ Χριστοῦ.

'Απ' αὐτὲς, μιὰ μέρα, μερικὲς με κατὰ πλῆξιν τους ἤκουσαν ὅτι ὁ νέος Ραββὶ Ἰησοῦς, πὺν ἐδίδασκε καὶ θαυματουργοῦσε, συγχώρεσε μιὰ γυναῖκα μοιχαλίδα, ἐνῶ ὁ ἱερός τους νόμος ὁ Μωσαϊκὸς στὴν τέτοια, ἐπιβάλλει θανατικὴ ποινὴ. Κι' ἔμαθαν ἀκόμη ὅτι Ἱερεῖς, Γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι τὸν καταριῶταν με τὸ δίκην τους αὐτὸν τὸν Ἰησοῦν, πὺν τολμοῦσε νὰ ἐπικρίνῃ καὶ νὰ ἐξευτελίσῃ τὸν ἱερὸν νόμον. Τὸ ἐνδιαφέρον τῶν γυναικῶν ἐκείνων ἀπὸ τότε ἔγινε μεγαλεῖτερο γιὰ τὲς πράξεις καὶ τὰ λόγια τοῦ Ἰησοῦ καὶ ἤθελαν ἀπὸ περιέργεια νὰ πηγαίνουν ὅπου ἦτο ὁ προφήτης Ἰησοῦς, πὺν ἐνῶ εἶχε μιὰ γλυκεῖα μελαγχολία στὸ πρόσωπό του ἦταν ὅλος ἀγάπη γιὰ ὅλους.

Μὰ, ἐπιστρέφοντας στὰ σπίτια τους, ἔπερναν μαζὺ τους ἓνα κρυφὸ αἰσθημα ἐκστάσεως, πὺν τοὺς ἄφηνε στὴν καρδιά ἀνεξήγητὴ εὐχαρίστησιν. Γιατὶ κάθε λέξι, πὺν ἔλεγε ὁ Ἰησοῦς ἀπέπνεε μιὰ γοητεία ἱκανὴ νὰ νανουρίσῃ κι' ἀναπαύσῃ καὶ τὴν πλεὺ ἀνήσυχν καρδιά. Γι' αὐτὸ τὰ αἰσθήματα τῶν γυναικῶν ἐκείνων πρὸς τὸν Ἰησοῦν ἐκυμαίνοντο μεταξὺ ἐλπίδος καὶ φόβου.

'Ετσι, μιὰν ἀνοιξιὰτικὴν αὐγὴ, ἔμαθαν ὅτι ὁ Ἰησοῦς με μιὰ μεγάλη συνοδεία χωρικῶν ἔφθανε ἀπὸ τὴ Βηθανία στὰ Ἱερουσόλημα κι' ἡ φωνὴ τραγουδιστῆς, ἐνθουσιαστικῆς, με τὰ «Ὡσαννὰ τῷ Υἱῷ Δαβὶδ» ἀκούοντο ἔως τὰ σπίτια των, καὶ τοὺς μετέδιδαν κάποια ἀνεξήγητὴ σ' αὐτὲς χαρὰ καὶ εὐχαρίστησιν.

Μὰ καὶ τὴν ἄλλην ἡμέρα, πὺν ὁ Ἰησοῦς ἦταν στὰ προπύλαια τοῦ Ναοῦ τῆς Ἱερουσαλὴμ, τὰ παιδιὰ, πὺν ἦσαν ἐκεῖ τοῦ Ἰησοῦ πάλιν ὕμνους με τὰ «Ὡσαννὰ τῷ Υἱῷ Δαβὶδ» κι' ἀκόμη ἐπληροφορήθηκαν ἡ γυναῖκες ὅτι ὁ Προφήτης ἐκεῖνος Ἰησοῦς εἰς τὴ στοὰ τοῦ Ναοῦ, με ἓνα μαστίγιον ἀπὸ σχοινί, ἔδωξε τοὺς ἐμπόρους ἀπ' ἐκεῖ κι' ἀναποδογύρισε τὰ τραπέζια με τὰ χρήματα καὶ τὰ ἐμπορεύματα, με μιὰ φωνὴ π' ἀκούετο σὰν κεραυνός. Κι' ἡ γυναικεῖα καρδιά, πὺν πάντα θαυμάζει ἀπὸ φυσικὸ τὸν τολμηρὸν ἄνδρα, διετέθη πλεὺ εὐνοϊκὰ στὸ ἔργον καὶ τὸ πρόσωπον τοῦ Ἰησοῦ.

Μ' αὐτὴ τὴ διάθεσι ἔμαθαν μετὰ τρεῖς ἡμέρας ὅτι ὁ Ἰησοῦς συνελήφθη στὸ Ὄρος τῶν Ἐλαιῶν τὴ νύκτα ἀπὸ τοὺς στρατιῶτες καὶ ὑπηρέτες τοῦ Ἀρχιερέως κι' ὅτι οἱ μαθηταὶ του ἐδραπέτευσαν. Μερικὲς ἔστειλαν μάλιστα τὲς δούλῃς των στὸ Πραιτώριον τοῦ Πιλάτου νὰ παρακολουθήσουν τὴ δίκη τοῦ Ἰησοῦ, κι' ἐπερίμεναν στὸ κατώφλι τοῦ σπιτιοῦ των μ' ἀγωνία νευρικὴ νὰ ἐπιστρέψουν ἡ δούλῃς νὰ τοὺς φέρουν πληροφορίες τί ἀπέγινε. Κι' ὅταν ἀκούστηκαν ἡ Ῥωμαῖκὲς σάλπιγγες με τὲς ὁποῖες ὁ Πιλάτος γνωστοποιοῦσε στὸ λαὸ τὴν εἰς θάνατον ποινὴν ἐνὸς καταδίκου, ἡ καρδιὲς τῶν γυναικῶν ἐκείνων ἐπληρώθησαν με τὰ βέλη τῆς συμπονίας. Σὰν μητέρες κι' αὐτὲς σκέφθηκαν καὶ τὴν ἄτυχν μητέρα τοῦ νέου ἐκείνου Προφήτου Ἰησοῦ, πὺν δὲν τὴν ἤξεραν κι' ὅμως ποθοῦσαν κάπως νὰ τὴν ἰδοῦν νὰ συμμερισθοῦν τὸν πόνο της.

Λιγάκι πρὶν ἀπὸ τὸ μεσημέρι ἡ συνοδεία ἐξεκίνησε ἀπὸ τὸ Πραιτώριον σὰν διαδήλωσις ὄχλου φανατισμένου ἐναν-

τίον τοῦ Ἰησοῦ, πὺν ἐβάδιζε κουρασμένος καὶ φορτωμένος ἓνα βαρύτατον σταυρὸν στοὺς ὤμους του. Τὰ παράθυρα κι' ἡ θύρες καὶ τὰ χαγιάτια τῶν σπιτιῶν, πὺν ἦσαν ἀπὸ τὴ μιὰ κι' ἀπὸ τὴν ἄλλη τῶν δρόμων, πὺν θὰ διάβαινε ἡ συνοδεία, ἦσαν γεμάτα ἀπὸ περιεργους θεατὰς, μὰ περισσότερο ἀπὸ γυναῖκες. Κι' ὅταν ἡ συμπονετικὴ ματιά τους ἔπεσε πάνω στὸ ταιλαιπωρημένο κι' ἐξηντλημένο πρόσωπο τοῦ Ἰησοῦ, δούρκωσαν ἀπὸ δάκρυα τὰ μάτια τους, καὶ χωρὶς ἴσως κι' αὐτὲς νὰ τῶχουν σχεδιάσῃ ἄφησαν τὰ σπίτια τους καὶ ἠκολούθησαν τὴ συνοδεία, με κλάμματα σὰν σὲ δικὴ τους συμφορὰ καὶ πόνο ἀγιάτρευτο δικό τους.

'Ετσι ἔφθασαν στὸ λόφο τοῦ Γολγοθᾶ κι' ἐκεῖ συνήντησαν κι' ἄλλες, πὺν εἶχαν φέρεῖ μαζὺ τους τὸ συνειθισμένο ναρκωτικὸ πιτό, κρασί με σμύρναν, πὺν ἔδιναν ἀπὸ ψυχρόπνια στοὺς κατάδικους, ψυχρόπνες γυναῖκες, νὰ μὴν αἰσθάνονται τοὺς πόνους τοῦ σταυρικοῦ μαρτυρίου.

Ἐκεῖ, ἄλλες ἔδειξαν σ' αὐτὲς τὴ μητέρα τοῦ Ἰησοῦ, πὺν σὰν νεκρὴ κατὰ χλωμῃ, ἀκίνητη, σιωπηλὴ, κατὰ πινε με ἀγωνία, ὅσα δάκρυα δὲν πρόφθιναν νὰ τρέξουν στὰ μάγουλά της καὶ στὴ γῇ. Καὶ στὸ φορικτὸ ἐκεῖνο θέαμα μάνας, πὺν συντρίβεται ἡ καρδιά καὶ θρυμματίζεται ἀνεπανόρθωτα, βλέποντας τ' ἀθῶο σπλάγχχον της εἰς τὴν ἀδικοσφαγὴν, ἡ μητρικὲς καρδιὲς τῶν γυναικῶν ἐκείνων ἐφοῦσκωσαν ἀπὸ θλίψιν εἰλικρινῇ, θλίψιν ἀσυγκράτητὴ καὶ τὰ δικὰ τους μάτια ἄρχισαν νὰ τρέχουν ἀδιάκοπα δάκρυα συμπονίας καὶ λυγμοὶ καὶ στεναγμοὶ ξέφευγον ἀσυγκράτητοι ἀπὸ τὰ πονεμένα στήθεια τους.

Σὲ μιὰ στιγμὴ, πὺν πέρασε ἀπ' ἐμπρὸς τους ὁ Ἰησοῦς, ἔπεσε ἡ θεῖα ματιά του ἐπάνω τους κι' εἶδε τὰ συμπονετικὰ τους δάκρυα νὰ τρέχουν, κι' ἄκουσε τοὺς λυγμούς, πὺν ξέφευγαν ἀπὸ τὰ στήθεια τους. Ἐβράδυνε λιγάκι τὰ βήματά του καὶ, κοιτᾶζοντάς τες μ' ἄλλη τόση συμπόνια κι' αὐτός, εἶπε πρὸς αὐτὲς, με τὴν γλυκεῖαν οὐράνιον φωνὴν του:

«Θυγατέρες Ἱερουσαλὴμ, μὴ κλαίετε ἐπ' ἐμέ, πλὴν ἐφ' ἑαυτὰς κλαίετε καὶ ἐπὶ τὰ τέκνα ὑμῶν. Ὅτι ἰδοὺ ἔρχονται ἡμέραι ἐν αἷς ἐροῦσι· μακάριαι αἱ στεῖραι καὶ κοιλίαι αἱ οὐκ ἐγέννησαν, καὶ μαστοὶ οἱ οὐκ ἐθήλασαν. Τότε ἄρξονται λέγειν τοῖς ὄρεσι, πέσετε ἐφ' ἡμᾶς, καὶ τοῖς βουνοῖς, καλύψατε ἡμᾶς.»

Μετ' ὀλίγην ὥραν τρεῖς σταυροὶ ἦσαν στημένοι στὴν κορυφὴ τοῦ λόφου τοῦ Γολγοθᾶ, πὺν ἔχοντες σχῆμα, σὰν ἀνθρώπινο κεφάλι, εἶχε πάρει τὸν ὄνομα «Κρανίου τόπος».

Στὸν μεσινὸν σταυρὸν ἐκρέματο, με σφηνωμένες τὲς παλάμες καὶ τὰ πόδια, ὁ ἀθῶος Ἰησοῦς κι' ὅταν ὁ ἥλιος ξέφυγε ἀπὸ τὸ μεσουράνημά του καὶ ἔγερνε πρὸς τὴ δύσι του καὶ με τὲς χρυσοκόκκινες ἀκτίδες του ἐπορφύρωνε τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ Ἰησοῦ ξαναμμένα κι' ἀπὸ τὴν ἀγωνία τοῦ μαρτυρίου, ἡ γυναῖκες τῆς Ἱερουσαλὴμ, με πνιγμένα στὴ λύπη στήθεια, πῆραν τὸν κατήφορο ἀπ' τὸ λόφο.

Τὰ μάτια τους δὲν ἐσταμάτησαν τὰ δάκρυα· μὰ καὶ ὁ τρόμος ἐνύχιαζε τὰ σπλάγχχνα τους ἀπὸ τὴν ἐνθύμησι τῶν λόγων τοῦ Ἰησοῦ: «Μακάριαι αἱ στεῖραι καὶ κοιλίαι αἱ οὐκ ἐγέννησαν καὶ μαστοὶ οἱ οὐκ ἐθήλασαν»· γιατί εἴξεραν ὅτι ὁ Πιλάτος εἶπε εἰς τοὺς ἄνδρας των: «Ἀθῶος εἰμὶ ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ δικαίου τούτου» καὶ αὐτοὶ εἶχαν ἀπαντήσῃ με οὐρλιάσματα:

«Τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐφ' ἡμᾶς καὶ ἐπὶ τὰ τέκνα ἡμῶν.»

Θεοδ. Κοκκινάκη, Δ. Θ.
Διακόνου

«ΚΥΡΙΕ Η ΕΝ ΠΟΛΛΑΙΣ ΑΜΑΡΤΙΑΙΣ»

ΤΟ ΠΟΙΗΜΑ ΤΗΣ ΚΑΣΣΙΑΝΗΣ

Κύριε, ἡ γυναῖκα πού εἶχε πέσει
Σὲ πλῆθος ἀμαρτίες, τῇ Θεότητά σου
Νοιώθοντας, μυροφόρα τώρα, φέρνει
Θρηνηλογώντας μύρα πρὶν ἀπ' τὴν ταφή του.
Ἄλλοιμονο! ἔλεγε, μὲ βαστᾷ νύχτα,
Οἶστρος ἀκολασίας καὶ σκοτιδιασμένος
Ἀσέληνος ἔρως τῆς ἀμαρτίας.
Δέξου τὰ δάκρυά μου ἀπ' ἀστείρευτες πηγές
Σὺ πού σὲ νέφη τὰ νερά τῶν θαλασσῶν
Σηκώνεις. Κλίνει, ὦ! κλίνει στῆς καρδιάς μου
Τοὺς στεναγμούς, ἐσὺ πού ἔχεις κλίνει
Τοὺς οὐρανούς στὴν θεάνθρωπὴ σου γέννα.
Θὰ σοῦ φιλήσω τ' ἄχραντά σου πόδια,
Μὲ τὰ μαλλιά θὰ τ' ἀταλοσφουγγίσω
Τῆς κεφαλῆς μου — τὰ πόδια, πού ἡ Εὐα
Σὰν ἄκουσε τὸν κρότο τους, στὴν Ἑδὲμ μέσα,
Κατὰ τὸ δειλινό, τρομαγμένη ἐκρύφθη
Ἀπὸ τὸ φόβο της. Ἀμαρτιῶν μου
Τὸ πλῆθος καὶ τῆς δικαιοκρισίας
Τῆς ἰδικῆς σου τὴν ἄβυσσο ποῖς
Ἦμπορεῖ νὰ μετρήσῃ, ψυχασώστη
Σωτήρά μου; Ἀχ! μὴ μὲ παραβλέψεις
Τὴν δούλη σου τὴν ταπεινή, ὅπως εἶνε
Ἀμέτρητα τὰ Θεῖά σου ἔλεη.

(Μετάφρασις Δ. Β., 1912)

Ἡ Ἑλληνικὴ Γραμματολογία δὲν σταματᾷ εἰς τὴν προχριστιανικὴν ἐποχὴν. Προχωρεῖ καὶ ἀναπτύσσεται μέσα εἰς τοὺς χριστιανικοὺς αἰῶνας. Διὰ τοῦτο καὶ δὲν ἔχει μόνον νὰ ἐπιδείξῃ Ἀρχαίους Ἑλληνας Λογογράφους καὶ Ποιητάς, ἀλλὰ καὶ Χριστιανοὺς Πινδάρους, δυνατοὺς λυρικοὺς ὕμνογράφους, οἱ ὅποιοι ἐπενδύουν μὲ πολλὴν χάριν τὰς χριστιανικὰς ἰδέας μὲ τὰ μέτρα καὶ τοὺς ρυθμοὺς τῆς ἀρχαίας ποιητικῆς τέχνης.

Ἡ Χριστιανικὴ ποίησις δὲν ἔχει ποιητικὴν πρωτοτυπίαν. Ἀλλ' ἔχει δυνατόν συναισθηματικὸν χρωματισμόν. Τὰ θέματά της δὲν εἶναι πρόσωπα τοῦ θρύλου καὶ τῆς φαντασίας, οὔτε καὶ τῆς φύσεως αἱ ἀλλοιώσεις καὶ τῶν πτηνῶν τὰ κελαδήματα καὶ τῶν κυμάτων οἱ παφλασμοὶ καὶ τῶν θουνῶν καὶ τῶν κοιλάδων αἱ φυσικαὶ ἀποχρώσεις καὶ παραλλαγαί. Ἡ χριστιανικὴ ποίησις ἔχει περισσοτέραν ἀντικειμενικότητα. Τὸ ἀντικείμενόν της εἶναι ὁ ἄνθρωπος καὶ ὁ Θεός του, ὁ ἄνθρωπος καὶ ἡ ζωὴ του, ἡ παροῦσα καὶ ἡ μέλλουσα, ὁ ἄνθρωπος καὶ ἡ συνείδησίς του.

Κάθε χριστιανικὸν ποίημα εἶναι μία σύντομος διδασκαλία. Πολλὰ ἐξ αὐτῶν εἶναι ἀριστουργήματα τέχνης καὶ ἐκφράσεως καὶ ἑναρμονίζουν τὴν χριστιανικὴν φιλοσοφίαν μὲ τοὺς ρυθμοὺς τῆς ποιήσεως. Εἰς αὐτὰ εἶναι ἀποκρυσταλλωμένοι πολλάκις ἱερῶν συγκινήσεων στοχασμοὶ καὶ βαθυτάτης ἀγάπης ἀρμονικοὶ παλμοί. Ἐκδηλώνεται τῆς ἐπιστροφῆς ἡ γοητεία καὶ τῆς πίστεως τὸ βαθὺ θησαύρισμα. Πολλὰ ἀπ' αὐτὰ εἶναι γραμμένα μὲ δάκρυα. Εἶναι ἐνηρμονισμένα μὲ τοὺς λυγμούς. Εἶναι τονισμένα μὲ τῶν ἀλαλήτων στεναγμῶν τῆς ψυχῆς τὴν ὑψηλὴν ἀρμονίαν.

* * *

Μεταξὺ τῶν ἀριστουργημάτων αὐτῶν τῆς Χριστιανικῆς ποιήσεως κατατάσσεται καὶ τὸ γνωστὸν εἰς ὅλον

τὸν Ὀρθόδοξον κόσμον «Τροπάριον τῆς Κασσιανῆς». Αὐτὸ προσελκύει ἑκατομύρια ψυχῶν εἰς τοὺς Ἱεροὺς Ναοὺς μας κάθε Μεγάλῃν Τρίτην. Ὁ κόσμος μας αἰσθάνεται ἰδιαίτερας συγκινήσεις καὶ ἱεράς κατανύξεις ὅταν τὸ παρακολουθῇ. Διὰ τοῦτο καὶ εἶναι γνωστὸς ὁ συνωστισμὸς ὁ ὁποῖος παρρηθεῖται τὴν ἑσπέραν κάθε Μεγάλῃς Τρίτης εἰς τοὺς Ναοὺς μας.

Τὴν ἔμπνευσιν τοῦ ποιήματος τοῦτου περιβάλλουν θρύλοι καὶ φαντασίαι, πού ἔχουν δημιουργήσῃ μίαν δολόκληρον βιβλιογραφίαν περὶ τῆς ἱστορίας του. Οἱ Ἱστορικοὶ διαφωνοῦν εἰς τὸν καθορισμὸν τοῦ συνθέτου. Ἀλλ' ἡ ἱστορικὴ ἀλήθεια παρὰ τὰς διαφόρους γνωμοδοτήσεις ἀνευθύνων ἱστορικῶν εἶναι καὶ μένει μία, θαυσιὰ χαραγμένη εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ λαοῦ μας καὶ διατηρημένη εἰς τὴν παράδοσιν τῆς Ἐκκλησίας μας. Τὸ ποίημα αὐτὸ δὲν τὸ ἔγραψε ποιητὴς ἀλλὰ ποιήτρια, ἐμπνευσμένη γυναῖκα, Μοναχὴ, ἡ σοφὴ Κασσιανή.

Ἡ Κασσιανὴ ἐγεννήθη εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ 9ου μετὰ Χριστὸν αἰῶνος. Ἀνῆκεν εἰς πλουσίαν καὶ εὐγενῆ οἰκογένειαν. Ἦτο εὐφροεστάτη καὶ φιλομαθὴς. Συνεκέντρωνε σωματικὴν καὶ ψυχικὴν καλλονήν. Ἐμορφώθη εἰς τὰς σχολὰς τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ ἐνέκυψε εἰς τὴν μελέτην τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς φιλοσοφίας καὶ φιλολογίας. Προικισμένη μὲ ἀξιόλογον ποιητικὸν τάλαντον, ἠγάπησε, ὅχι μόνον τοὺς καλλιτέρους μελωδοὺς καὶ ὕμνογράφους μας, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἀρχαίους μας ποιητάς, τῶν ὁποίων ἐγνώριζε νὰ ἐφαρμόζῃ τὰ ποιητικὰ μέτρα εἰς τὰ ἰδικὰ της ποιήματα.

Γύρω ἀπὸ τὸ πρόσωπον τῆς ποιητρίας Κασσιανῆς ἔχει δημιουργηθῇ ἕνας θρύλος. Κατ' αὐτόν, ἡ μητέρα τοῦ Αὐτοκράτορος Θεοφίλου, Εὐφροσύνη, προεκήρυξε καλλιστεία εἰς τὰ ἀνάκτορα, ὅπου συνεκεντρώθησαν πολλοὶ νέαι ἀπὸ ὅλην τὴν Αὐτοκρατορίαν διὰ νὰ ἐκλέξῃ ἀπ' αὐτάς μίαν ὁ υἱὸς τῆς Θεοφίλου ὡς σύζυγόν του. Ἀπὸ τὰς νέας πού προσήλθον ἡ διαλογὴ ἐκράτησε ὡς ὀριστικὰς δύο, τὴν Κασσιανὴν καὶ τὴν ἐκ Παφλαγονίας Θεοδώραν. Κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς τελικῆς ἐκλογῆς ὁ Θεόφιλος ἐνεφασίσθη εἰς τὴν αἵθουσαν τοῦ Θρόνου καὶ ἐκράτει χρυσοῦν μῆλον, διὰ νὰ τὸ προσφέρῃ εἰς ἐκείνην πού θὰ ἐπρωτίμα.

Κατὰ τὸν θρύλον, πλησιάζων τὴν Κασσιανήν, τῆς λέγει, ὑπαινισσόμενος τὴν Εὐάν «ὡς ἄραι διὰ γυναικὸς ἑρρῦθὰ καὶ φαῦλα». Ἡ ἀπάντησις τῆς Κασσιανῆς ἦτο «ἀλλὰ καὶ διὰ γυναικὸς πηγάζει τὰ κρείττω», ἐννοούσης τὴν Μαρίαν. Κατὰ τὸν θρύλον, ἡ ἀπάντησις δὲν ἤρεσε εἰς τὸν Θεόφιλον καὶ διὰ τοῦτο ἐκλέγει ὡς νύμφην του τὴν Θεοδώραν· ἡ δὲ Κασσιανὴ ἐνεκεν τῆς ἀποτυχίας της γίνεταί Μοναχὴ.

Ὅλα αὐτὰ παρουσιάζονται ἑκατὸν χρόνια μετὰ τὸν θάνατον τῆς Κασσιανῆς καὶ τοῦ Θεοφίλου καὶ εἶναι βεβαίως φαντασίας δημιουργήματα. Τὰ εὐρίσκομεν μὲ διαφόρους παραλλαγὰς εἰς τὰς σελίδας τῆς Βυζαντινῆς χρονογραφίας, ὡς καὶ τὸ χρονογραφικὸν βιβλίον τὸ συνήθως ἀποδιδόμενον εἰς τὸν Δωρόθεον Μονεμβασίας.

Ἐκεῖνο πού γνωρίζομεν εἶναι ὅτι ἐπὶ τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοφίλου (829—842) καὶ Μιχαὴλ τοῦ Γ' (892—867) ἔζη μία Μοναχὴ Ποιήτρια ὑπὸ τὸ ὄνομα Κασσιανή. Αὐτὸ ἀναφέρεται εἰς τὰς χρονογραφίας τοῦ Λέοντος τοῦ Γραμματικοῦ καὶ Ἰωάννου Ζωναρά, ὡς καὶ εἰς τὸ

ἔργον τὸ ὁποῖον καλεῖται «Πάτρια Κωνσταντινουπόλεως».

Καὶ δὲν εἶναι παράδοξον διατὶ ἡ πλουσία καὶ ὠραία Κασσιανὴ ἔγινε Μοναχή. Εἰς τὴν ἐποχὴν τῆς πολλὰ ἐκ τῶν ἐπισημοτέρων, χωρὶς περιπετείας σοβαρὰς καὶ κλυδωνισμοὺς τῆς ζωῆς τῶν, εὗρισκαν πολὺ ἀνόητον τὴν κοσμικὴν ζωὴν τῶν ἀνωτέρων κύκλων καὶ ἐπρωτίμων τὸ ἄσυλον τοῦ Μοναστηρίου «ὅπου ἦσαν κοινὰ τὰ σύμπαντα, κοινὰ τὰ ἀγωνίσματα, κοινὸν τὸ τῆς ἐλπίδος ἐμπόρευμα, κοινοὶ καὶ οἱ στέφανοι».

Ἡ Κασσιανή, ὡς φανερῶνουν τὰ ἔργα τῆς, «περὶ εὐτυχίας καὶ χαρακτῆρος» καὶ διάφορα «ἐπιγράμματα» εἶχε ἰδέας διὰ τὴν ζωὴν μὴ συμβιβαστέας μὲ ἐκεῖνας ποὺ ἐπεκράτουν εἰς τὴν Βυζαντινὴν ἀριστοκρατίαν. Διὰ τοῦτο καὶ εἰσέρχεται εἰς Μοναστήριον, τὸ ὁποῖον κατ' ἄλλους ἔκτισεν ἡ ἰδία, καὶ ἐπεδόθη εἰς προσφιλεῖς μελέτας, εἰς τὴν καλλιέργειαν τοῦ ποιητικοῦ τῆς ταλάντου, εἰς τὴν Ἐκκλησιαστικὴν ὑμνογραφίαν καὶ ποίησιν.

Δὲν συνέθεσε μόνον τὸ γνωστὸν τροπάριον διὰ τὴν ἀμαρτωλὴν. Ἡ Ἐκκλησία μας ἔχει εἰσαγάγει εἰς τὰ λειτουργικὰ βιβλία καὶ ἄλλα τροπάρια καὶ ἰδιόμελα τῆς Κασσιανῆς. Οἱ εἰρμοί, οἱ ὁποῖοι ψάλλονται κατὰ τὴν Μεγάλῃν Παρασκευὴν καὶ Μέγα Σάββατον, ὁ γνωστὸς Κανὼν «Κύματι θαλάσσης», εἶναι ἔργον τῆς Κασσιανῆς. Ὁ γνωστὸς εἰς ὅλον τὸν διανοούμενον Ἑλληνικὸν κόσμον Γερμανὸς Βυζαντινολόγος Κρουμβάχερ, εἰς τὸ ἔργον τοῦ «Kasia» ἀφιερώνει πολλὰς σελίδας διὰ τὸ ἔργον καὶ τὴν ποιητικὴν τέχνην τῆς Κασσιανῆς, τῆς ὁποίας τὴν συμβολὴν εἰς τὸν ποιητικὸν συναγωγισμὸν τοῦ αἰῶνός τῆς χαρακτηρίζει ὡς ὑπερόχως ὠραίαν, λεπτὴν, εὐγενῆ, στολισμένην μὲ ὅλην τὴν σεμνότητά καὶ τὴν χάριν τῆς Βυζαντινῆς στιχουργίας.

Τὰ περισσότερα ἔργα τῆς Κασσιανῆς ἐμπνέονται ἀπὸ τὴν Εὐαγγελικὴν Ἱστορίαν, ὅπως καὶ τὸ γνωστὸν τροπάριον τὸ ὁποῖον ἀρχίζει μὲ τὸν στίχον «Κύριε, ἡ ἐν πολλαῖς ἀμαρτίαις, περιπεσοῦσα γυνὴ κλπ».

Πολλοὶ νομίζουν ὅτι τὸ τροπάριον αὐτὸ ἔχει σχέσηιν μὲ τὴν ζωὴν τῆς Κασσιανῆς. Καὶ αἰτία εἶναι ὁ θρύλος περὶ τῶν σχέσεων Θεοφίλου καὶ Κασσιανῆς. Ἡ ἱστορικὴ ὁμῶς ἀλήθεια εἶναι ὅτι τὸ ποίημα τοῦτο δὲν ἔχει οὐδεμίαν σχέσηιν μὲ τὴν ζωὴν τῆς εὐσεβοῦς ποιητρίας τοῦ.. Ἡ «ἐν πολλαῖς ἀμαρτίαις περιπεσοῦσα γυνὴ» δὲν εἶναι ἡ Κασσιανή. Εἶναι ἡ γυναῖκα ἐκεῖνη ἡ ὁποία ἡλείψε τοὺς πόδας τοῦ Χριστοῦ μὲ τὸ μύρον τὸ πολῦτιμον.

Ἡ ὑπόθεσις εἶναι γνωστὴ. Ἔτρωγε ὁ Χριστὸς εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Σίμωνος. Καὶ τότε, μία γυναῖκα, ποὺ τὸν εἶχε ἀκούσει εἰσέρχεται. Αὐτὴ ἦτο ἀμαρτωλὴ. «Ἦταν πολλὰ, θολὰ, θαρεῖα τὰ κρίματά της», ἀλλ' ἔννοιωθε πῶς «ὁ Χριστὸς μιλοῦσε μέσ' τὴν καρδιά της». Ἐκράτει μύρον πολῦτιμον «λίτρην μύρου νάρδου πιστικῆς πολυτίμου». Καὶ γονατίζει ἐνώπιον τοῦ Χριστοῦ. Κλαίει καὶ μὲ τὰ δάκρυα τῆς μετανοίας τῆς πλύνει τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ. Καὶ μὲ τὸ μύρον τὸ πολῦτιμον ποὺ ἐκράτει τὰ μυρῶνε. Καὶ μὲ τὰ μαλλιά της κεφαλῆς της τὰ πλούσια τὰ σπογγίζει.

Αὐτὴ λοιπὸν εἶναι ἡ ἐν πολλαῖς ἀμαρτίαις περιπεσοῦσα γυνὴ, τῆς ὁποίας ἡ πρᾶξις ἐνέπνευσε τὴν Κασσιανὴν νὰ γράψῃ τὸ τροπάριόν της.

Ὁ προχριστιανικὸς κόσμος δὲν ἡσχολήθη πολὺ μὲ τὸ ζήτημα τῆς μετανοίας καὶ τοῦ ἠθικοῦ καθαρμοῦ.

Ὁ Πλούταρχος ἴσως εἶναι ὁ μόνος ποὺ ἔγραψε περὶ τοῦ ζητήματος τούτου. Ἀλλ' οὐδεὶς ἐνδιεφέρθη διὰ τὴν ἐπιστροφὴν καὶ τὴν ἠθικὴν ἐξυγίανσιν τῆς ἀμαρτωλῆς γυναίκας. Οὔτε ἡ Φιλοσοφία οὔτε ἡ Ποίησις οὔτε ἡ Ἡθικὴ δεικνύουν τοιοῦτον ἐνδιαφέρον. Ἡ πόρνη ἀφίνετο εἰς τὴν ἐγκατάλειψιν. Εἰς τὴν περιφρόνησιν, εἰς τὴν διαιώνισιν τῆς ἀτιμώσεως, πρὸς τὴν ὁποίαν τὴν ὠδήγησεν ἡ ἐκμετάλλευσις ἄλλων. Ἡ Παλαιὰ Διαθήκη καὶ ἰδίως τὰ θαρραλέα τῶν Προφητῶν στόματα ἐστιγματίσαν καὶ ἀπεδοκίμασαν τὴν ἀμαρτίαν. Ἀλλὰ δὲν ἐνδιεφέρθησαν διὰ τὴν ἠθικὴν ἀπόλυσιν τῆς ἀμαρτωλῆς.

Ἀλλ' ἀπὸ τότε ποὺ ὁ Κύριος ἡμῶν ἐδέχετο τὰς μετανοημένας γυναῖκας λέγων πρὸς τοὺς ἐμπαίζοντας Φαρισαίους «οὐκ ἦλθον καλέσαι δικαίους, ἀλλ' ἀμαρτωλοὺς εἰς μετάνοιαν», ἀπὸ τότε ποὺ ἐφώναζε τὸ «Δεῦτε πρὸς με» πρὸς ὅλα τῆς ἀμαρτίας τὰ θύματα, ἡ ἀνθρώπινη ψυχολογία ἀνασυγκροτεῖται. Εἰσῆλθεν εἰς αὐτὴν ὁ οἶκτος πρὸς τὰ δυστυχῆ πλάσματα, τὰ θύματα τῆς ἀτιμώσεως. Ἀπὸ τότε ἐδημιουργήθη εἰς τὴν ψυχὴν μας ἀληθινὸν ἐνδιαφέρον διὰ τὴν ἠθικὴν ἐξυγίανσιν καὶ τὴν ἔντιμον κοινωνικὴν ἀποκατάστασιν τῶν παραστρατημένων γυναικῶν. Αὐταὶ ὅταν μετανοήσουν εἰλικρινῶς, διὰ τὸν Χριστὸν καὶ τὴν Ἐκκλησίαν Του, εἶναι ἴδιαι μὲ τὰς ἄλλας.

Οἱ πρῶτοι στίχοι τοῦ τροπαρίου τῆς Κασσιανῆς δὲν ἐκφράζουν τίποτε παρὰ δίδουν μίαν εἰκόνα τῆς νέας θέσεως τῆς μετανοοῦσας ἀμαρτωλῆς. Ἡ εἰς πολλὰς ἀμαρτίας περιπεσοῦσα γυνὴ, ὅταν ἤκουσε τὸν Χριστόν, ὅταν διησθάνθη τὴν Θεότητά του, προσῆλθε μὲ τὸ μύρον τὸ θαρύτιμον, καὶ γίνεται δεκτὴ, καὶ ἀξιῶνεται νὰ γίνῃ μυροφόρος εὐλαβῆς πρὸ τοῦ ἐνταφιασμοῦ τοῦ Χριστοῦ. Διὰ τοῦτο ἡ Κασσιανὴ ψάλλει:

«Κύριε, ἡ ἐν πολλαῖς ἀμαρτίαις περιπεσοῦσα γυνὴ. Τὴν σὴν αἰσθημένη Θεότητα, μυροφόρου ἀναλαβοῦσα τάξιν, ὀδυρομένη μύρα Σοὶ πρὸ τοῦ ἐνταφιασμοῦ κομίζει».

Γυναῖκα ἀμαρτωλὴ. Παραδομένη εἰς τὴν ἀσωτείαν. Μὲ ἀμαρτωλὸν λογισμόν. Μὲ ἀμαρτωλὴν καρδίαν. Μὲ ἀμαρτωλὰ βλέμματα. Μὲ ἀμαρτωλὰ αἰσθήματα. Μὲ ἀμαρτωλὰ χέρια. Μὲ ἀμαρτωλὰς κινήσεις. Γυναῖκα, ποὺ τὰ πάθη τῆς σαρκὸς καὶ ἡ μέθη τῆς φιληδονίας καὶ ἡ γοητεία τῶν σωματικῶν ἀπολαύσεων, τὴν ἔκαμαν νὰ λησμονήσῃ τὴν ἀποστολὴν της. Κατὰ τὴν Κασσιανὴν, μία τέτοια γυναῖκα πλησιάζει τὸν Χριστόν. Μὲ στίχους γεμάτους πάθος.

«Οἱμοὶ! λέγουσα· ὅτι νῦν μοι ὑπάρχει· οἶστρος ἀκολασίας, ζοφώδης καὶ ἀσέληνος ἔρως τῆς ἀμαρτίας».

Ἀλλοίμονον σὲ μένα· «φωτεῖα μὲ καίει καὶ μὲ λυώνει». Σκότος καλύπτει τὰ μάτια τῆς ψυχῆς μου. Φοβερὰ τῆς ἀμαρτίας ἐπιθυμία μὲ παραπέρνει. Σκοτεινὸς καὶ ἀσέληνος τῆς ἀμαρτίας ἔρωτας μὲ αἰχμαλωτίζει. «Νῦν μοι ὑπάρχει».

Κι' εἶναι πράγματι «Νῦν» ἡ ἀμαρτία. Εἶναι θαυμαστὴ ἡ μεταφορὰ τῆς Κασσιανῆς. Παρομοιάζει τὴν ἀμαρτίαν μὲ νύκτα. Μήπως δὲν εἶναι; Εἰς τὴν κατάστασιν αὐτὴν ὅλα χάνουν τὸν χρωματισμὸν τῶν. Καὶ ἡ σκέψις καὶ τὸ αἶσθημα καὶ ὁ λόγος μας εἶναι ἐπηρεασμένα εἰς τὴν κατάστασιν τῆς ἀμαρτίας. «Ὅλα τὰ παρεξηγοῦμεν. Διότι νομίζομεν ὅτι ὅλοι σκέπτονται ἀμαρτωλὰ ὅπως ἡμεῖς. Δὲν βλέπομεν τὴν πραγματικότητα. Ἀλλὰ διὰ τῆς

(Συνέχεια εἰς τὴν 15ην Σελίδα)

ΕΠΙ ΤΩΝ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ

ΔΙΑΤΗΡΗΣΩΜΕΝ ΤΟ ΠΝΕΥΜΑ ΤΩΝ ΕΟΡΤΩΝ

ΘΑ ἦτο ὡραῖον ὅπως τὸ πνεῦμα τῶν Ἑορτῶν—τὸ ὁποῖον εἶνε ἡ ταπεινώσις, ἡ ἀντοχή εἰς τὰς ἐναντιότητας τοῦ κόσμου καὶ ἡ εἰρήνη καὶ ἡ ἀγάπη—διατηρηθῇ καὶ μετὰ τὰς Ἑορτὰς τοῦ Πάσχα. Πόσον ἐξυπηρετικὸν διὰ τὴν ἡθικὴν εὐεξίαν καὶ τὴν ψυχικὴν ὠφέλειάν μας θὰ ἦτο ἐὰν ἠθέλομεν νὰ ἐπιβληθῶμεν εἰς τὸν ἑαυτὸν μας νὰ διατηρήσῃ διὰ πάντοτε τὸ πνεῦμα τῆς ἐορτῶν! Μία ἀγαθοποιὸς Δύναμις ἐπιβλέπει τὰ πάντα πατρικῶτα. Καὶ ἐφ' ὅσον οὕτως ἔχει τὸ πρᾶγμα εἶνε συμφέρον ἀλλὰ καὶ γλυκυτάτη εὐχαρίστησις μας νὰ ἀναθέσωμεν τὰ πάντα εἰς Αὐτὴν μὲ πνεῦμα ταπεινώσεως καὶ ἀγάπης, διότι «δὲν θὰ μᾶς ἀφήσῃ ὀρφανούς» καὶ τῶν! Μία ἀγαθοποιὸς Δύναμις ἐπιβλέπει τὰ πάντα παρητλήσαμεν ἀπὸ τὰς Ἑορτὰς τοῦ Πάσχα, διὰ νὰ μὴ ἀποβῇ δι' ἡμᾶς εἰς μάτην ἡ Σταύρωσις, ἡ Ταφή καὶ ἡ Ἀνάστασις τοῦ Χριστοῦ. Ἐν μέσῳ ὅλων τῶν ἐξευτελιστικῶν μαρτυριῶν Του ὁ Χριστὸς ἠῤῃχετο ὑπὲρ τῶν σταυρωτῶν Του γεμᾶτος ἀπὸ εἰρήνην καὶ ἀπὸ ἀγάπην. Καὶ εἶνε γλυκὺ καθῆκον τοῦ ἀνθρώπου νὰ θαδίζῃ ἐπ' αὐτῷ εἰς τὰ ἴχνη τοῦ Λυτρωτοῦ του. Ὡς προσπαθήσωμεν, μὲ κάθε θυσίαν, νὰ διατηρήσωμεν τὸ πνεῦμα τῶν Ἑορτῶν καὶ μετὰ τὰς Ἑορτὰς.

—:—

ΓΥΡΩ ΑΠΟ ΤΑ ΚΑΤΗΧΗΤΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ΜΑΣ

ΔΕΝ δυνάμεθα παρά, ἐξ ἀφορμῆς τῆς Ἑλληνοαμερικανίδος Διδασκαλίσσης Δίδος Ἀν. Χλέτσου, διδασκούσης δωρεάν εἰς τὸ Κατηχητικὸν Σχολεῖον τῆς Κοινότητος Φιλαδελφείας, νὰ συγχαρῶμεν μὲ ἐνθουσιασμόν καὶ θερμότητα ὅλας ἐκεῖνας τὰς τετιμημένας Ἑλληνίδας μας αἱ ὁποῖαι διδάσκουσαι τόσον ἀποτελεσματικῶς εἰς τὰ Ἀμερικανικὰ Σχολεῖα καὶ Κολλέγια, προθύμως διαθέτουν καὶ μερικὰς ὥρας διὰ νὰ διδάσκουν εἰς τὰ ἡμέτερα Κατηχητικὰ Σχολεῖα ὅπως δωρεάν. Ἀσφαλῶς ἡ ὑπηρεσία αὕτη εἶνε ὑπηρεσία θεάρεστος. Διότι τὸ μεγαλύτερον ἔργον εἰς τὸν κόσμον αὐτὸν εἶνε ἡ διερμηνεύσις τοῦ Θεοῦ εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ παιδιοῦ. Καὶ συνεπῶς, ὅσοι διδάσκουν εἰς τὰ Σχολεῖα, καὶ μάλιστα τὰ Κατηχητικά, εἶνε «Θεοὶ συνεργοί». Συγχαίρομεν θερμότερα ὅλας τὰς ζηλωτρίδας ἐκεῖνας Ἑλληνίδας αἱ ὁποῖαι ἐν μέσῳ τῶν ἄλλων ἀσχολιῶν των, εὐρίσκουν καὶ 1—2 ὥρας καθ' ἑβδομάδα διὰ νὰ διδάσκουν εἰς τὰ Ὁρθόδοξα Κατηχητικὰ Σχολεῖα. Καὶ εἶνε δυνατόν νὰ σταχυολογηθῇ μέγας ἀριθμὸς τοιούτων ἐὰν τὰ Κοινотικά Συμβούλια καὶ οἱ Ἱερατικοὶ Προϊστάμενοι προσέξουν περισσότερο εἰς τὸ σημεῖον αὐτό. Ἐχομεν εἰς πολλὰς πόλεις Ἑλληνοαμερικανίδας διδασκαλίσσας αἱ ὁποῖαι προθυμότερα θὰ διέθετον μερικὰς ὥρας διὰ τὸ ἔργον τοῦ Χριστοῦ. Θὰ τὰς εὐρωμεν εὐκόλως ἐὰν τὰς ζητήσωμεν. Θὰ παρθεύσωμεν δὲ εἰς προσεχῇ φύλλα τοῦ

«Ὁρθοδόξου Παρατηρητοῦ» τὰ ὀνόματα καὶ ἄλλων τοιούτων εὐλογημένων ἐργατριῶν τῶν Κατηχητικῶν μας Σχολείων.

—:—

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΒΡΑΖΙΛΙΑΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΡΓΕΝΤΙΝΗΝ

ΦΑΙΝΕΤΑΙ ὅτι διεξάγονται ἀπὸ τινος διαπραγματεύσεις μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Βραζιλίας διὰ νὰ μεταναστεύσουν εἰς τὴν τελευταίαν ὁμογενεῖς γεωργοὶ καὶ τεχνῖται. Δὲν θέλομεν νὰ εἰσέλθωμεν εἰς τὰς λεπτομερείας τοῦ σχεδίου τῆς ἐγκαταστάσεως ὁμογενῶν εἰς Βραζιλίαν καὶ εἰς ἄλλα Κράτη τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς. Μίαν μόνον σύστασιν θὰ ἠθέλομεν νὰ κάμωμεν, καὶ αὐτὴν μὲ ὅλον τὸν ἀπαιτούμενον σεβασμόν:—νὰ καταβληθῇ ἰδιαιτέρα προσοχή ὅσον ἀφορᾷ τὴν Κοινοτικὴν καὶ Ἐκκλησιαστικὴν ἐμφάνισιν τῶν μεταναστῶν. Πρέπει, μὲ ἄλλας λέξεις, κατ' αὐτὴν ταύτην τὴν ἀρχὴν, νὰ τεθοῦν τοιαῦται θάσεις ὥστε νὰ μὴ γεννηθοῦν εἰς τὸ ἐγγὺς καὶ ἀπώτερον μέλλον ὀχληραὶ παρεξηγήσεις μεταξὺ τῶν ὁμογενῶν. Ἐὰν εἰς μερικὰς Κοινότητες τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν τῆς Βορείου Ἀμερικῆς παρουσιάζονται καὶ σήμερον ἀκόμη μερικὰ ἀνωμαλίας, τοῦτο ὀφείλεται, ἐν μέρει εἰς τὸ γεγονὸς ὅτι ἅμα τῇ εἰς Βόρειον Ἀμερικὴν μεταναστεύσει τῶν ὁμογενῶν δὲν ἐμελετήθησαν δεόντως μερικὰ πράγματα. Ἡ Ἐκκλησία μας ἂς προλάβῃ ἀπὸ τώρα νὰ θέσῃ θάσεις καλὰς μὲ ὅλον τὸ ἅγιον κύρος τὸ ὁποῖον ἔχει, διότι ἀσφαλῶς ἐὰν δὲν γίνῃ καλὴ ἀρχὴ τὸ τέλος οὐδέποτε εἶνε δυνατόν νὰ εἶνε καλὸν καὶ θεάρεστον. Τὸ διοικεῖν εἶνε νὰ προβλέπῃ κανεῖς.

—:—

ΗΤΟ ΚΑΙΡΟΣ

ΒΛΑΣΦΗΜΙΑ εἶνε τὸ νὰ λέγωμεν κακὰ λόγια κατὰ τοῦ Θεοῦ, κατὰ τῆς Θρησκείας, κατὰ τῶν Ἀγίων καὶ κατὰ τῶν Ὁσίων καὶ Ἱερῶν. Ἡ βλασφημία ἀπαγορεύεται καὶ ἀπὸ τὴν Τρίτην Ἐντολήν, ἡ ὁποία ρητῶς ἀναφέρει:—«Οὐ λήψῃ τὸ ὄνομα Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου ἐπὶ ματαίῳ». Καὶ ὅμως τόσον οἱ ἐδῶ ὅσον καὶ οἱ ἐν Ἑλλάδι ὁμογενεῖς μας ἔχουν τὴν μανίαν νὰ βλασφημοῦν καὶ νὰ ὑβρίζουν εὐκαίρως ἀκαίρως. Δυστυχῶς πολλοὶ ὁμογενεῖς παρασύρονται πολὺ ἀπὸ τὴν κακὴν αὐτὴν συνήθειαν. Βλασφημοῦν τόσον εἰς τὰς ἀποτυχίας των ὅσον καὶ εἰς τὰς ἐπιτυχίας των. Καὶ δι' αὐτὸ πολὺ δικαίως τὸ ἐν Ἀθήναις Ὑπουργεῖον τῆς Δικαιοσύνης διέταξε τελευταίως, ὅπως ἐφαρμοσθῇ μετὰ πολλῆς αὐστηρότητος ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων Δικαστηρίων ὁ σχετικὸς νόμος κατὰ τῶν βλασφημούντων. Βεβαίως, ἐὰν δὲν ὑπάρχῃ ἡ μόρφωσις καὶ ἡ διαπαιδαγώγησις τῆς καρδίας, εἶνε πολὺ δύσκολον νὰ θεραπευθῇ μὲ νόμους ἐν ἡθικὸν κακόν, ἀλλ' ὅπωςδὴποτε ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ νόμου θὰ φέρῃ ἴσως εἰς συναισθησὶν μίαν τάξιν ἀνθρώπων οἱ ὁποῖοι εἶνε τελείως ἀδιόρθωτοι. Ἡ βλασφημία, πάση θυσίᾳ, πρέπει νὰ καταπολεμηθῇ τελείως διὰ νὰ μὴ ἐκτιθέμεθα, κατὰ τρόπον πολὺ ἄσχημον, καὶ ἀπέναντι τῶν ξένων, οἱ ὁποῖοι μᾶς παρακολουθοῦν ἐξ ἀγάπης καὶ θέλουν νὰ μᾶς βλέπουν νὰ κατέχωμεν τὰ σκήπτρα καὶ εἰς τὴν ἀρετὴν. Εἶνε καιρὸς πλέον.

Πρωτοπρεσβ. Ἰωάννου Πετροπούλου, Δ. Θ.
Ἱερ. Προϊστάμενον τῆς Ἑλλ. Κοινότητος
Asbury Park, N. J.

ΕΥΦΡΑΝΘΩΜΕΝ ΛΑΟΙ

Χριστὸς Ἀνέστη, ἀδελφοί, Χριστὸς Ἀνέστη!

Ὡς ἐναρμόνιος καὶ μελισταγῆς χαιρετισμὸς κατακυλᾷ τὰ ὧτά μας, ὁ χαιρετισμὸς Χριστὸς Ἀνέστη, πὺν προφέρουν μὲ μειδίαμα γλυκὺ τῶν χριστιανῶν μας τὰ χεῖλη.

Εἶνε ἀπόρροια τῆς ἐσωτερικῆς καταπλημμυρισμένης καρδιάς μας γιὰ τὴν Ἀνάστασι τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ. Εἶνε τὸ ἀπαύγασμα τῆς τρανῆς χαρᾶς, πὺν κυριαρχεῖ στὴν ψυχὴ μας γιὰ τὸν Ἀναστάντα Κύριον καὶ Θεὸν μας. Παντοῦ ἐκδηλώνεται τὸ σκίρτημα τῆς ἀνεκλαλήτου χαρᾶς καὶ ἀγαλλιάσεως γιὰ τὴν Ἀνάστασι τοῦ Ζωοδότου Σωτῆρος.

Ἡ ἀνοιξις τὴν χαιρετᾷ μὲ τὰ μοσχοβολισμένα λουλούδια τῆς καὶ τὰ πολύχρωμα ἄνθη τῆς τὴν χαιρετᾷ μὲ τὶς πρασινάδες τῆς καὶ τὶς δροσιές τῆς μὲ τὰ κελαρύσματα τῶν ρυσσίων τῆς καὶ τὰ κελαδήματα τῶν ἀηδονιῶν τῆς μὲ τὴ φλογέρα τοῦ τσοπάνη καὶ τὰ ἄθωα σκιρτήματα στὶς πλαγιές τῶν βουνῶν τῶν ἀρνιῶν τῆς. Ἡ ἀνατολὴ τοῦ ἡλίου, ἐνώνει τὰς χρυσιζούσας ἀκτίνες τῆς μὲ τὴν ἀνατολὴ τοῦ Ἀναστάντος πνευματικοῦ ἡλίου τῶν καρδιῶν μας. Τὰ ἄνθη τοῦ Μαΐου μὲ τὴν εὐωδίαν τῶν ἀναπέμπουν θυμίαμα εὐοσμὸν στὸν Ἀναστάντα καὶ τὰ ποτὶα μὲ τὸ γλυκὺ κελάδημα τῶν στέλλουν ὕμνους στὴν Ἀνάστασί του.

Οἱ ἄγγελοι ἀνυμνοῦσιν ἐν οὐρανοῖς καὶ οἱ ἄνθρωποι ἀγάλλονται ἐπὶ γῆς διότι:

«τὰ πάθη πᾶν ἀπ' τῆ θλιμμένη χώρα,
καὶ Πασχαλιὰ κ' ἀνάστασι διπλῇ μυρίζει τώρα.»

Τὰ ἄθωα καὶ ἀγγελικὰ παιδιὰ, ἡ ἄγνὴ καὶ λιγερὴς κοπέλλες, οἱ καλλιπάρειοι νέοι μας, οἱ πατέρες καὶ αἱ μητέρες μας αἰσθάνονται βαθειὰ τὴν Πασχαλινὴ γιορτῇ. Λαμπροφορεμένοι καὶ λαμπροστολισμένοι, μὲ μέτωπα π' ἀστράφτουνε, μὲ μάτια πὺν χύνουν λάμνη, μὲ ὁμορφιά χαμόγελῃ

«φιλοῦνται γλυκά, χεῖλη μὲ χεῖλη
καὶ λένε, Χριστὸς Ἀνέστη, ἐχθροὶ καὶ φίλοι.»
(Σολωμός)

Τὰ σπῖτια τῶν Χριστιανῶν, ἄλλη χαρὰ σκορπίζουν. Εἰκόνες ἀναστάσιμες, μαγιάτικες ἀνθοδέσμες, κόκκινα αὐγά, ἄρνια σουβλιστά, ἄσματα χαρμόσυνα, χοροὶ ἀρμονικοὶ φανερόνουν τὴ μεγάλη μας γιορτῇ καὶ συχνὰ ἀκούεται τὸ «Χριστὸς Ἀνέστη» μὲ τὴν ἀπάντησι «Ἀληθῶς Ἀνέστη».

Ἡ μοῦσα τῆς Ποιήσεως συνθέτει ὕμνους καὶ ὁ χρωστήρ τοῦ Καλλιτέχου συνδυάζει ἀναστάσιμες κάρτες. Οἱ μεγάλοι μας σοφοὶ ἐξιμνοῦν τὸ γεγονός καὶ οἱ ἱστορικοὶ μὲ τὴν χρυσή γραφίδα τῶν διαχέον ἀπλετον φῶς.

Καὶ ὅλες αὐτὲς ἡ ἐκδηλώσεις εἶνε δίκαιες καὶ ἐπιβλητικές, διότι μὲ τὴν Ἀνάστασι τοῦ Χριστοῦ μας ἡ ἀνθρωπότης εἰσιλθεν εἰς νέαν ζωὴν, ἡ δουλεία κατηργήθη, ἡ φιλανθρωπία ἐξηπλώθη καὶ νέος πολιτισμὸς ἀδελφότητος καὶ ἰσότητος παρήχθη. Μὲ τὴν Ἀνάστασι τοῦ Χριστοῦ μας ὁ διεφθαρμένος κόσμος ἀνεκαινίσθη καὶ ἡ πλανωμένη ἀνθρωπότης ἐφωτίσθη. «Εγὼ εἰμι ἡ Ἀνάστασις καὶ ἡ Ζωὴ», ἐκήρυξεν ὁ Ἀναστὰς καὶ ὁ γύρω του Κόσμος ἀνέστη ἀπὸ τὸν

βυθὸν τῆς ἁμαρτίας, ἀπὸ τὰ πάθη τῆς κακίας καὶ διηνοίχθη ἡ ὁδὸς πρὸς τὴν αἰωνίαν αἴγλην καὶ ἀθανασίαν διὰ τὴν ὁποίαν ὁ μελῶντος τῆς Ἐκκλησίας μελωδὸς Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνὸς ἀναφωνεῖ τὰ γλαφυρὰ ταῦτα λόγια:

«ὦ Πάσχα τὸ μέγα καὶ ἱερώτατον, Χριστέ,
»ὦ Σοφία καὶ Λόγε τοῦ Θεοῦ καὶ δύναμις,
»δίδου ἡμῖν ἐκτυπώτερον Σοῦ μετασχεῖν
»ἐν τῇ ἀνεσπέρῃ ἡμέρᾳ τῆς βασιλείας Σου.»

Ἄλλ' ἐὰν ὁ Ἀναστὰς Ἰησοῦς μας ὑπῆρξεν ὁ καθαιρέτης τοῦ Ἀδὸν, τὸ Πάσχα τῆς σωτηρίας, τὸ Πάσχα τῆς ἐλευθερίας, τὸ Πάσχα τῆς προσκαίρου καὶ μετὰ θάνατον εὐδαιμονίας οὐχὶ πλέον τῶν ἀρχόντων καὶ τῶν πλουσίων, ἀλλὰ πάσης ἀνθρωπίνης ψυχῆς, ἀπὸ τοῦ ἀνωτέρου ἀρχοντος μέχρι τοῦ τελευταίου χειρῶνακτος καὶ πτωχοτάτου βιοπαλαιστοῦ, ἐὰν ἐγένετο ὁ πνευματικὸς Βασιλεὺς τῶν καρδιῶν μας καὶ ἐντεῦθεν τῷ ἀπονέμεται τοὺς λιβανωτοὺς τῆς ἀφοσιώσεώς μας καὶ τῆς λατρείας μας, ἐὰν Ἀνατολὴ καὶ Δύσις, Βορρᾶς καὶ Νότος τῷ ψάλλει θούρια ἄσματα καὶ ἐπινικεῖους ὕμνους, ἐξαιρετικὰ ἡμεῖς οἱ Ὀρθόδοξοι Ἕλληνες, δέον νὰ πανηγυρίζωμεν τὴν Ἀνάστασιν τοῦ μὲ ἰδιάζουσας αἴγλην, διότι συνδέεται στενὰ μὲ τὴν Ἀνάστασιν τοῦ Γένους μας, μὲ τὴν Ἀνάστασιν τῆς Πατρίδος μας, μὲ τὴν ἀπελευθέρωσιν τοῦ Ἑλληνισμοῦ ἐκ τῆς ἐπαράτου δουλείας, ὅφ' ἦν ἔσταιν ἐπὶ πέντε ὁλοκλήρους αἰῶνας.

Ἡ Ἀνάστασις τοῦ Σωτῆρος, εἶνε διὰ τὸν Ἑλληνισμόν, διὰ τοὺς Πανέλληνες, ἡ κατ' ἐξοχὴν λαμπρὰ ἐθνικὴ ἐορτῇ, ἡ ἐορτῇ τῶν ἐορτῶν καὶ ἡ πανηγύρις τῶν πανηγύρεων. Διότι δι' αὐτῆς τὸ ἔθνος φωτισθὲν καὶ ἐνισχυθὲν ἀνέζησε, δι' αὐτῆς ἐμεγαλουργήσε, δι' αὐτῆς πρωτηγωνίστησε καὶ νέας εὐεργεσίας εἰς τὴν ἀνθρωπότητα ἐχορήγησε. Μὲ τὴν Ἀνάστασιν τοῦ Χριστοῦ συνεδέθησαν καὶ αἱ ἐλπίδες τοῦ Γένους μας περὶ ἀναστάσεώς του.

Καὶ ἡ ἰδέα αὕτη, ἡ πίστις αὕτη, τοσοῦτον ἦτο ἐρριζωμένη στὴν καρδίαν τῶν Ἑλλήνων ὥστε, ὅτε ἡ Γαλανόλευκος Σημαία ὑψούτο κυματίζουσα στὴν Ἡπειρο, Μακεδονία, Θράκη, Νησιὰ καὶ Κρήτη ἀπὸ τὰ Ἑλληνόπουλα κατὰ τοὺς νικηφόρους καὶ ἀπελευθερωτικοὺς ἀγῶνάς μας, μυριόστομος ἠκούετο ὁ χαιρετισμὸς «Χριστὸς Ἀνέστη»

Ὑπῆρξε λοιπὸν ἡ Ἀνάστασις Του, σύμβολον ἐθνικὸν ἅμα καὶ θερησκευτικόν, ὅπερ ἐγιγάντωσε τὰς πεποιθήσεις καὶ ἀνεπτέρωσε τὸ φρόνημα, καὶ συνεπῶς ἐνίσχυσε τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος νὰ ἀναστηθῇ ἀπὸ τὴν τέφραν.

Ἰδιάζουσας, ὅθεν, σημασίαν καὶ σπουδαιότητα ὀφείλομεν ν' ἀποδίδωμεν εἰς τὴν ἐορτὴν καὶ πανηγύριν τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Σωτῆρος μας. Εἴμεθα δὲ λίαν εὐτυχεῖς διότι βλέπομεν ὅτι τὸ συναίσθημα τοῦτο ἔχει ἀρκετὰ κατανοηθῇ ἀπὸ τοὺς Χριστιανούς Ἕλληνας, οἵτινες καταλείπουν καὶ εἰς τὰ παιδιὰ μας, τὴν μέλλουσας Ὀρθόδοξον Γενεάν, τὴν χρυσὴν ταύτην ἐλπίδα τοῦ Γένους μας, δείγματα καὶ μαθήματα ἀγάπης, σεβασμοῦ καὶ λατρείας πρὸς τὸν Ἀναστάντα Κύριον καὶ τὴν γλυκεῖά μας Πατρίδα.

Πνευματικὴ καὶ θερησκευτικὴ ὄντως ἡ ἐορτῇ τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Σωτῆρος μας.

Ἐντεῦθεν ἡ ἀνεκλάλητος χαρὰ τῶν Ὀρθόδοξων Ἑλλήνων. Ἐντεῦθεν ἡ χαρμόσυτος καὶ φαιδρὰ πανηγύρις, ἡ βασιλὶς τῶν ἐορτῶν.

Ἐντεῦθεν ψάλλεται μελωδικὰ ἀπὸ χεῖλη χριστιανικὰ καὶ Ἑλληνικά, ὁ θεσπέσιος τοῦ Δαμασκηνοῦ ὕμνος:

«Ἀναστάσεως ἡμέρα, λαμπρυνθῶμεν λαοί.
Πάσχα, Κυρίου Πάσχα...»

Ἀρχιμ. Ἀθηνᾶγ. Βαράκλα, Δ. Θ.
Ἦρατ. Προϊστάμενον τῆς ἐν Ὁλυμπῶν
Ἑλληνικῆς Κοινότητος

ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ!

Οἱ οὐρανοὶ καὶ ἡ γῆ θεοῦ φωτὸς ὑπερεπληρώθησαν σήμερον ἐπὶ τῇ ἐκ νεκρῶν λαμπροφύῳ τοῦ Σωτῆρος Ἀναστάσει, τοῦ καταργήσαντος τὸ κράτος τοῦ θανάτου καὶ τὴν ἀληθῆ ζωὴν παντὶ τῷ κόσμῳ χαρίσασμένου. Ἐπὶ τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ τῇ καινῇ καὶ μεγάλῃ, ἐν ᾗ ὡς ἐν ἐπινικίῳ χαρᾷ ἔχθροὶ καὶ φίλοι ἀλλήλους περιπτυσσόμενοι ἀγάλλονται καὶ ἡμεῖς οἱ ἡξιωμένοι τὴν ἱερὰν ἐπιτελεῖν διακονίαν ἐν τῇ ξένῃ ὕμνους καὶ ᾠδὰς πνευματικὰς ἀναπέμπομεν ὑπὲρ παντός τοῦ κόσμου, ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας ἀπάσης, ὑπὲρ τῆς εἰρήνης καὶ τοῦ θριάμβου αὐτῆς καὶ τὸν εὐφρόσυνον αὐτῆς χαιρετισμὸν «ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ» παντὶ τῷ πιστεύοντι προσαγορεύομεν.

Ἡ ἀπειρος τοῦ Θεοῦ ἀγάπη μετὰ τῆς πρὸ αἰώνων ἀπειρώς προσβληθείσης θείας δικαιοσύνης σήμερον ἐπὶ τῇ θείᾳ τοῦ Θεανθρώπου ἐγέρσει καταλλάσσονται. Ὡς τῆς ἀνεκκαλήτου Σου ἀγαθότητος Χριστέ! Ἀνέφικτος ἡ συγκατάθεσίς Σου!

Ὅλος ὁ σκοπὸς τοῦ ἐπιγείου βίου τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ περικλείεται εἰς μίαν καὶ μόνην θαυρστήμαντον λέξιν, ΣΩΤΗΡΙΑ. Ἦλθον, ἔλεγεν ὁ γλυκὺς Υἱὸς τῆς Παρθένου, διακονῆσαι καὶ σῶσαι τὸν κόσμον. Καὶ τότε Θεοσπερές.

Δούλη ἐξουθενημένη ἔκυπτεν ἡ ἀνθρωπότης μέχρι πρὸ εἴκοσι περίπου αἰώνων ὑπὸ τὸν ἀπαίσιον τῆς ἀμαρτίας κλοιόν, ἔρημος τῆς ἀληθοῦς ἐλευθερίας τῆς μετὰ τῆς κοινικῆς λειτουργίας τῆς ἡθικῆς ζωῆς ἀρρήκτως ἠνωμένης. Ἐνεκεν τούτου ὁ πλήρης ἀγάπης, εὐγενῆς ἐπαναστάτης οὐρανόθεν καταβάς ἐνηνθρώπισεν, ἵνα τὸν θάρυν τῆς ἀμαρτίας ζυγὸν ἀπὸ τῆς ἀνθρωπείου φύσεως διὰ τῆς ἐπὶ τοῦ Γολγοθᾶ ὑψίστης θυσίας ἀποσείσῃ, τὴν δύναμιν καὶ τὸ κύρος τοῦ ἡθικοῦ νόμου ἐπανιδρύσῃ, ὃν ἡ παρακοὴ κατηρέϊψε, καὶ συλλήβδην διὰ τοῦ μεγάλου τῆς Ἀπολυτρώσεως μυστηρίου τὴν πεπτωκυῖαν ἀνθρωπότητα ἀναστήσῃ καὶ δικαιοῦσῃ.

Οὐ μὴν, ἀλλὰ ἡ ἀπολύτρωσις τῆς ἀνθρωπότητος ἀπῆλθε τοῖς ἰσοστάσιον καὶ ἰσάξιον θύμα πρὸς ἀντιστάθμισμα τῆς κατὰ τοῦ Θεοῦ μεγάλης προσβολῆς τῶν πρωτοπλάστων. Καὶ ἰδοὺ κατὰ τὸν ἱστορικὸν τοῦτον τῆς ἀνθρωπότητος σταθμὸν θύμα καὶ θύτης ἐπὶ τῆς σκηνῆς τοῦ φρικώδους δράματος παρίσταται πρωταγωνιστῶν ὁ μέγας Ἀλτροῦιστῆς Ἰησοῦς ἀναφωνῶν μετ' ἄκρας ταπεινοφροσύνης καὶ ἀγάπης τὸ: «οὐκ ἦλθον διακονηθῆναι, ἀλλὰ διακονῆσαι καὶ δοῦναι τὴν ψυχὴν μου λύτρον ἀντὶ πολλῶν», ἵνα οὕτως ἐξευμενίσω τὴν προσβληθεῖσαν δικαιοσύνην τοῦ Πατρός μου.

Ἡ κακία πρὸ τοῦ μεγάλου Ἀλτροῦιστοῦ καταθροβεῖται καὶ τρέμει καθορῶσα χαίνοντα τὸν τάφον αὐτῆς διὸ καὶ διὰ τῶν ἀντιπροσώπων της, τῶν Ἀρχιερέων Ἀνακαὶ Καϊάφα καὶ τῆς ἀσεβοῦς χορείας τῶν ἐρμηνευτῶν τοῦ νόμου καὶ τῶν δορυφόρων ἀντιπροσώπων τῆς Ρωμαϊκῆς Πολιτείας κατεξανίσταται κατὰ τοῦ μεγάλου τῆς ἀνθρωπότητος Εὐεργέτου.

Οὕτως ἐκείνον, Ὁν πρὸ μικροῦ οἱ ἀστήρικτοι εἰσέτι εἰς τὴν πίστιν ἐξελάμβανον ὡς βασιλέα τῆς ἐπὶ τῆς γῆς δόξης φόβῳ διασκορπίζονται, ἵνα οὕτω πληρωθῇ τὸ γραφικόν, «πατάξω τὸν ποιμένα καὶ διασκορπισθήσεται τὰ

πρόβατα τῆς ποιμνῆς» (Ματθ. 30, 31.)

Ἐκείνον, Ὁν πρὸ ὀλίγου ἐλάτρευον, εἰς Ὁν ὠμνῶν ὄρκον πίστεως καὶ ἀφοσιώσεως μέχρι θανάτου, τοῦτον ἀναθεματίζουν! Τοιοῦτοι οἱ δαίλαιοι τῶν ἀνθρώπων λογισμοί. Ἐκείνον, Ὁν πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν ὁ ὄχλος ἐπευφῆμει, μαινόμενος νῦν καὶ φωνασκῶν καθ' ὑποβολὴν καὶ ὑποκίνησιν τοῦ ἀλαζόνος καὶ συμφεροντοκόμου ὁμίλου τῶν καταπτύστων συνέδρων αἶρει τὴν αὐλαίαν τῆς φρικτῆς τραγωδίας, ἐνῶ ἐν τοῖς παρασκηνίοις τεκταίνεται τῆς προδοσίας τὸ φίλημα.

Ἄρον, ἄρον, σταύρωσον αὐτόν, Πιλάτε!

Αὕτη εἶνε ἡ μυριόστομος ἰαχὴ τοῦ δαιμονιζομένου ὄχλου. Ὁ Πιλάτος παρὰ τὸ μῖσος καὶ τὴν ἀπέχθειαν, ἣν ἡσθάνετο πρὸς τὸν Ἰουδαϊκὸν λαόν, παρὰ τὰς διαθέσεις του καὶ τὴν προσωπικὴν αὐτοῦ πεποίθησιν ἐν τῇ προκειμένῃ δίκῃ καὶ προκαταδικασμένη καταδίκῃ ὑπενέδωκεν ὁ τλήμων εἰς τὰς ἀκαταλογίστους ἀπαιτήσεις τῶν Ἰουδαίων, καταπτοθεὶς ἐκ τῶν ἀπειλῶν αὐτῶν: «ἐὰν τοῦτον ἀπολύσῃς, οὐκ εἶ φίλος τοῦ Καίσαρος». (Ἰωάν. 19, 12-13,) καὶ παρέδωκε τὸν Δίκαιον εἰς τὸ σταυρωθῆναι, μέγιστον παρὰ βούλησιν καὶ γνώμην συνδιαπράτταν μετὰ τῶν Ἰουδαίων ἔγκλημα.

Ὁ ρυπαρὸς τὴν ψυχὴν Πιλάτος νίπτει τὰς θεβήλους αὐτοῦ χεῖρας ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ Δικαίου πρὸς καθαρμόν, ἐνῶ πρὸ μικροῦ ὀρίσας συνυπέγραψε μετὰ τῶν συνέδρων τοῦ πραιτωρίου τὴν καταδίκην του.

Ταῦτα διαπράξας ὁ Πιλάτος ἐπεσπάσατο ἐφ' ἑαυτὸν ἀτελεύτητον τὴν δυσφημίαν, γενόμενος ὁ αἰώνιος τύπος τοῦ ἀνθρώπου, τοῦ γινώσκοντος καὶ πράττοντος τὸ δίκαιον, ἐφ' ὅσον δὲν κινδυνεύει τὸ ἴδιον συμφέρον.

Τὸ ξύλον τῆς καταδίκης ἐπὶ τοῦ Γολγοθᾶ ἐνεπήχθη στερρῶς. «Τετέλεσται.» Ὁ Σωτὴρ παραδίδει τὸ πνεῦμα, ὁ Ζωοδότης νεκρός. Τὸ χειρόγραφον τῶν ἀρχαίων ὀφλημάτων ἐπὶ τοῦ σταυροῦ ὁ ἀναμάρτητος προσηλῶνει. «Τὸ καθ' ἡμῶν χειρόγραφον τοῖς δόγμασιν, ὃ ἦν ὑπεναντίον ἡμῖν, καὶ αὐτὸ ἦρεν ἐκ τοῦ μέσου, προσηλῶσας αὐτὸ τῷ σταυρῷ» (Κολ. 2, 14). Ἀλλ' ἐνῶ ἡ θεία πνοὴ ἐκφεύγει ἀπὸ τοῦ μεγάλου Μάρτυρος, ὁ οὐρανὸς ἄνω καὶ τὸ θέατρον τῆς σκηνῆς κάτω αἵφνης μεταβάλλουσιν ὅψιν. Ἡ φύσις διαμαρτύρεται. Τὰ στοιχεῖα αὐτῆς ἀναλλοίωτα ἐν τῇ ἁρμονίᾳ αὐτῶν προσκαίρως ἀλλοιοῦνται. Ὁ λαμπρὸς τῆς ἡμέρας ἀστὴρ αἰσχύνεται καθορῶν τὴν ἐσχάτην τῶν κακούργων θρασυτητα καὶ βελίχως περιστέλλει τὸ φῶς του. Τὸ σκότος κυριαρχεῖ τοῦ παντός. Ἡ γῆ ζοφώδης συγκλονεῖται φόβῳ, εἰς τὰς ἀγκάλας αὐτῆς αἶμα καὶ σῶμα τοῦ Δεσπότη τῶν ὅλων δεχομένη.

Ὁ φυλάσσων ἐκατόνταρχος συνταράσσεται διὰ τὰ ὑπὲρ φύσιν συνελούμενα καὶ ἔμφοβος ἀναφωνεῖ: «Ἀληθῶς Θεοῦ Υἱὸς ἦν οὗτος.» (Ματθ. 27, 54). Ὁ ἐν Ἀθήναις Ἑλλήν φυσιοδίφης ἐξίσταται διὰ τὴν μετατροπὴν τῶν ἀμετατρέπτων τοῦ σύμπαντος νόμων καὶ ἐν ρῆσει προφήτου ἀνακράζει: «ἡ Θεὸς πάσχει ἢ τὸ πᾶν ἀπώλετο».

Ὁ ἀγνώμων μαθητὴς αἶμα ἀθῶον παραδοὺς τῇ ἀγρόνῃ ἐκουσίως παραδίδεται οὐχ ὅτι προώριστα, ἀλλ' αὐτὸς ἐαυτὸν προώρισε διὰ τὸ τῆς φιλαργυρίας νόσημα.

«Τετέλεσται!» Τὸ ἔργον τοῦ Θεανθρώπου Ἰησοῦ συνετελέσθη πλήρως. Τὸ σωτηριῶδες κήρυγμα διελαλήθη, ἡ ὑψίστη θρησκεία καὶ τελεία ἡθικὴ διεκηρύχθη, ἡ κοινωνικὴ καὶ ἀτομικὴ ἐλευθερία διεσαλπίσθη, τὸ μεταξὺ (Συνέχεια εἰς τὴν 15ην Σελίδα)

ΔΙΗΓΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΑ

Χρήστον Πάππα, Εἰδ. Γραμματέως
τοῦ Κατηχητικοῦ Τμήματος

ΤΡΙΠΛΗ ΛΑΜΠΡΗ

Ποτέ δὲν ἔμαθα τὸ πραγματικὸ ὄνομα τοῦ Κώστα. "Οἱ τὸν ἐφώναζαν «ὁ Κώστας ὁ Μεγάλος». Οἱ πελάται του οἱ Ἀμερικανοὶ τοῦ ἔδωσαν τὸ ὄνομα αὐτό. "Ετσι τὸν ἐφώναζαν ὅλοι. Τοῦ ἔμοιαζε δὲ πολὺ γιὰτὶ ἦτανε πραγματικὰ μεγάλος εἰς τὸ σῶμα, τὸ ἀνάστημα. Εἶχεν ὅμως ὁ Κώστας μερικές περιέργεις καὶ παράξενες ἰδέες. Δὲν ἤθελε ν' ἀκούσῃ γιὰ Κοινότητες Ἑλληνικές, γιὰ Ἐκκλησίες, γιὰ Σχολεῖα. Εἶχεν οἰκογένειαν, ὅταν τὸν ἐγνώρισα, σχετικὰ μεγάλη. Ἡ γυναῖκά του εἶχεν ἀντίθετες ἰδέες, μὰ ὁ Κώστας δὲν τὴν ἐπρόσεχε:

—«Δὲν θαυρεύσαι» ἔλεγε, «ἡ γυναῖκες εἶναι κουτὲς στὸ ζήτημα αὐτό. Τρέχουν στὴν Ἐκκλησίαν τὴ στιγμὴ πού θὰ ἔπρεπε νὰ πᾶν στὸ θέατρο».

—«Καλὰ, οἱ πελάται σου οἱ Ἀμερικανοὶ δὲν πᾶν στὴν Ἐκκλησίαν;» τοῦ ἔλεγα πολλές φορές.

—Τρέχουν στὴν Ἐκκλησίαν σὰν γυναῖκες, μοῦ ἔλεγε, «μὰ τί νὰ σοῦ πῶ.....» Ἀρχίζε τότε μιὰ ἀτελείωτη κουβέντα γιὰ παπᾶδες, γιὰ δασκάλους καὶ γιὰ τὰ σωματεῖα, τοὺς Συλλόγους τῶν Ἑλλήνων τῆς Ἀμερικῆς. "Ολα τὰ ἔβγαζε «ἄχρηστα καὶ σκάρτα» ὁ Κώστας ὁ Μεγάλος.

Ἐν τῷ μεταξὺ τὰ παιδιὰ του ἐμεγάλωναν. Εἰς τὸ Ἑλληνικὸ Σχολεῖο δὲν τὰ ἔστειλε ποτέ. Ἡ γυναῖκά του ὅμως ἐφρόντιζε στὸ σπίτι νὰ μιλοῦν τὰ παιδιὰ Ἑλληνικά. Τὰ ἔμαθεν ὅσον ἤμπορούσε νὰ διαβάζουν καὶ νὰ γράφουν. Τὰ ἐπῆγαινε τακτικὰ στὴν Ἐκκλησίαν. Ὁ Κώστας ἦτον ἀφωσιωμένος στὸ μαγαζί. Νύκτα ἔφευγε, νύκτα ἐγύριζε.

"Όταν ὅμως ἐρχότανε Μεγάλῃ Ἑβδομάδῃ, ἡ γυναῖκά του τοῦ ἔλεγε:

—«Κώστα, πᾶρε τὰ παιδιὰ νὰ πᾶς στὴν Ἐκκλησίαν. Ἡ ἡμέρες πού ἔρχονται εἶναι μεγάλες καὶ σπουδαῖες. Περιμένουμε Λαμπρὴν».

—«Δὲν θαυρεύσαι» τῆς ἀπαντοῦσεν ἐκεῖνος. Κάθε ἄλλῃ συζήτησις ἔπαυε: Μόνον ἡ γυναῖκά του τὸ θράδου ψιθύριζε στὴν προσευχή της: «Ἄγια Ἀνάστασι, βοήθησέ τον νὰ ἀλλάξῃ γνώμη.....»

Ἐδῶ καὶ τρία χρόνια μιὰ μεγάλη μεταβολὴ εἶχε γίνει στὸν Κώστα. Εἶχε χάσει ὅλη του τὴν εὐθυμία. Ἐχασεν ὅλη του τὴν ὀρεξί γιὰ πειράγματα. Ἀκόμα καὶ οἱ πελάται του τὸ ἐκατάλαβαν. Οἱ ἐργασίες του ἄρχισαν νὰ χαλοῦν. Κανέννας πελάτης δὲν ἔχει ὀρεξί νὰ βλέπῃ τὸν ἄνθρωπο πού τοῦ σερβίρῃ τὸ πρόγευμά του μελαγχολικόν, λυπημένον, συννεφιασμένον, ἐκνευρισμένον.

—«Βρὲ Κώστα» τοῦ ἔλεγαν οἱ φίλοι του, «θὰ χάσῃς τίς ἐργασίες σου. Ἀφῆσε πειὰ τὴ στενοχώρια. Τί ἔπαθες; Τί συμβαίνει;».

Μιὰ μέρα μοῦ εἶπε τὸν πόνο του. Ἦτανε μεγάλος.

—«Ἐμάλλωσα μὲ τὸ παιδί μου», μοῦ εἶπε, «καὶ μοῦ ἔφυγε. Ξέρεις, τὸ μεγάλο μου παιδί. Τὸ ἔδιωξα ἀπὸ τὸ σπίτι. Ἐνόμιζα πῶς θὰ γυρνοῦσε πίσω. «Ποῦ θὰ θρῆ δουλειά», ἔλεγα μὲ τὸν νοῦν μου. Αὐτὸς ὅμως φαίνεται

πῶς ἐθρῆκε. Δὲν ξαναγύρισε. Κάποτε ἦλθε καὶ εἶδε τὴ μητέρα του. Ἐμένα δὲν θέλει νὰ μὲ ἰδῇ. Καὶ δὲν τοῦ ἔκανα τίποτε.....» Εἰς τὸ σημεῖον αὐτὸ σταματᾷ ὁ Κώστας. Κάποιος λυγμὸς τοῦ σφίγγει τὸ λαιμό. Κάποιο δάκρυ κυλᾷ ἀπὸ τὰ μάτια του. Δὲν εἶναι κακὸς ὁ Κώστας ὁ Μεγάλος.

Σὰν εἶδε πῶς οἱ ἐργασίες του δὲν ἐπῆγαιναν καλὰ ἔφερε τὸν γυναικάδελφὸ του στὸ μαγαζί. Ἐνα γελαστόν, χαρούμενον νέον. Τὸ μαγαζί του ἐργάζεται καλὰ. Ὁ Κώστας φροντίζει μόνον νὰ ψωνίζῃ τὰ τρόφιμα. Βοηθεῖ καὶ εἰς τὴν κουζίνα, ὅπου δὲν ἤμποροῦν νὰ τὸν ἰδοῦν οἱ πελάται του.

"Ετσι περνοῦσεν ὁ καιρὸς γιὰ τὴν οἰκογένειαν τοῦ Κώστα. Ἡ γυναῖκά του λυπημένη ἐκύτταζε τὰ ἄλλα τῆς παιδιὰ. Μόλις ἦλθεν ἡ Σαρακοστὴ τοῦ Πάσχα θυμήθηκε τὴν προσευχή της. Κάθε φορὰ πού ἐπῆγαινε στὴν Ἀκολουθία τῶν Χαιρετισμῶν, κάθε θράδου πού ἔκανε τὴν προσευχή της, παρακαλοῦσε ψιθυριστά:

—«Ἄγια μου Ἀνάστασι, βοήθησέ μας».

Τὴν Παρασκευὴ τὸ θράδου, μόλις ἐτελείωσεν ἡ Ἀκολουθία τῶν τελευταίων Χαιρετισμῶν τῆς Θεοτόκου, τὴν στιγμὴ πού ἐχάθηκεν εἰς τὸ κενὸν γιὰ ν' ἀνεβῇ πρὸς τὴν Παρθένον τὸ τελευταῖο «Χαίρε Νύμφη Ἀνώφευτε» εἶδα ἐμπρὸς μου..... Ποιὸν νομίζετε; τὸν Κώστα τὸν Μεγάλο..... Μεγάλῃ ἦταν κι' ἡ ἀπορία καὶ ἡ ἐκπληξίς μου. Ὁ Κώστας στὴν Ἐκκλησίαν, καὶ μάλιστα τὸν καιρὸ πού ἐζύγωνε ἡ Λαμπρὴ!

—«Πᾶμε» μοῦ εἶπε «ἔχω νὰ σοῦ εἰπῶ πολλὰ καὶ καλὰ». Ἐπῆγαμε. Ἐκαθήσαμε σὲ κάποιον τραπέζι τοῦ μαγαζιοῦ του. Τὰ μάτια τοῦ Κώστα ἔλαμπαν ἀπὸ κάποια χαρά, Χαρωπὸς, γελαστός εἰς τοὺς πελάτας του. "Ολοι τὸν χαιρετοῦσαν χαρούμενα. "Ολοι τοῦ χαμογελοῦσαν. Εἶνε ὁ παλῆς τῶν γνῶριμος, ὁ Κώστας ὁ Μεγάλος. Κάποτε τὸν εἶδα νὰ θγάξῃ μὲ μεγάλη προσοχή, μὲ μεγάλη κατάνυξι ἀπὸ τὴν τσέπη του ἓνα γράμμα.

—«Διάβασε» μοῦ λέγει, «ἀπ' αὐτὸ θὰ καταλάβῃς γιὰτὶ ἤμουν στὴν Ἐκκλησίαν καὶ γιὰτὶ θὰ εἶμαι τακτικά».

Ἀφοῦ ὁ φίλος μου ὁ Κώστας δὲν ἔχει ἀντίρρηση θὰ σᾶς τὸ διαβάσω νὰ καταλάβετε καὶ σεῖς.

STATE HOSPITAL

Ἀπριλίου 4, 1937.

Πατέρα,

Σήμερα ἦλθε στὸ Νοσοκομεῖο πού μένω ὁ Πατὴρ Γεώργιος πού εἶναι παπᾶς εἰς τὸ..... νὰ μὲ ἰδῇ. Δὲν ξέρω ἀπὸ ποιὸν ἔμαθε πῶς ἤμουν εἰς τὸ Νοσοκομεῖο. Ἐκάθησε πολὺ ὥρα. Μοῦ ἔφερε μάλιστα μερικά φρούτα καὶ ἓνα Εὐαγγέλιο. Ποτέ μου δὲν εἶχα πιᾶσει Εὐαγγέλιο στὰ χέρια μου. Δὲν μπορῶ νὰ καταλάβω τί γράφει. Ὁ πατὴρ Γεώργιος ὅμως μοῦ εἶπε: «Δὲν πειράζει ἂν δὲν τὸ καταλαβαίνης. Καταλαβαίνεις ὅμως ὅτι εἶναι Ἑλληνικὸ Εὐαγγέλιο ἀπὸ τὴν Ἑλληνικὴν Ἐκκλησίαν. Εἶναι ὁ ἴδιος ὁ Χριστὸς πού μὲ ἔστειλε νὰ σέ ἰδῶ». Αὐτὰ μοῦ εἶπεν ὁ παπᾶς καὶ τὸν πιστεύω. Ἐχω ἐδῶ τόσους μῆνες. Σὲ ὅλους τοὺς ἄρρώστους κάποιος ἐρχόταν νὰ τοὺς ἰδῇ. Σὲ μένα κανέννας. Κανέννας. Πολλές φορές μὲ ἔπιανε τὸ παράπονο. Ἐθαζα τὸ κεφάλι μου στὸ μαξιλάρι καὶ ἔκλαιγα! Σήμερα ὅμως εἶμαι πολὺ διαφορετικὰ. Μοῦ φαίνεται διαφορε-

(Συνέχεια εἰς τὴν 13ην Σελίδα)

ΠΕΡΙ ΜΝΗΜΟΣΥΝΩΝ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου καὶ τέλος.)

Εἶπαμε προτῆτερα ὅτι σκοπὸς καὶ προορισμὸς τοῦ ἔργου τῆς ὁρατῆς καὶ στρατευομένης Ἐκκλησίας εἶναι νὰ στρατολογῇ πολίτας ἀξίους διὰ τὴν Βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. Ἄλλ' αὐτοὶ οἱ ὅποιοι στρατολογοῦνται καί, ἀνάλογα μὲ τὴν ζωὴν, ποὺ εἶχαν ἐπὶ τῆς γῆς, θραβεύονται εἰς τὸν Ἄδην, δὲν διακόπτουν, μετὰ τὸν θάνατον τοῦ σώματος, τὸν σύνδεσμόν των μὲ τὴν Ἐκκλησίαν. Ὁ σωματικὸς θάνατος, ὡς ἀνέπτυξα εἰς τὸ διβλίον μου «τὸ Ὑπερέραν», δὲν στερεῖ, δὲν ἐμποδίζει τὴν ἐπικοινωνίαν νεκρῶν καὶ ζώντων. Δι' αὐτὸ εἰς τὴν πέραν τοῦ κόσμου ζωὴν αἱ ψυχαὶ ἐξακολουθοῦν νὰ ἀποτελοῦν μέρος τῆς Ἐκκλησίας. Ἐπειδὴ ὅμως ἐκεῖ αἱ ψυχαὶ εἶναι πλεῖα ἀσώματοι, πνεύματα, ἀόρατοι, ἀποτελοῦν τὸ ἀόρατον μέρος τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ, καὶ δι' αὐτὸ ὀνομάζεται τὸ μέρος αὐτὸ τῆς Ἐκκλησίας, Ἄ ο ρ α τ ο ς Ἐ κ κ λ η σ ί α.

Ἄλλ' ἡ ἀόρατος Ἐκκλησία, ἡ ὅποια εἶναι μέρος τῆς ὅλης Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ, δὲν ἔχει πλεῖα ἀγῶνας ἐναντίον τοῦ κακοῦ καὶ τῆς ἁμαρτίας, ὅπως ἔχει ἡ ὁρατὴ καὶ στρατευομένη Ἐκκλησία· διότι εἰς τὸν κόσμον τῶν πνευμάτων, ποὺ ἀποτελοῦν τὴν ἀόρατον Ἐκκλησίαν, δὲν ὑπάρχει τὸ κακὸ καὶ ἡ ἁμαρτία. Καὶ ἀφοῦ, μὲ τὴν δύναμιν τοῦ Χριστοῦ, εἶχαν νίκησιν ἀνθρωπίνως τὴν ἁμαρτίαν ἢ τὸ κακὸν ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ συνέβαλαν εἰς τὸ νὰ θριαμβεύσῃ ἡ Ἐκκλησία, τὸ μέρος αὐτὸ τῆς Ἐκκλησίας τὸ ἀόρατον, τὸ ὁποῖον ἀποτελοῦν, ὀνομάζεται Θ ρ ι α μ β ε ύ ο υ ς α Ἐ κ κ λ η σ ί α.

Τοιοῦτοτρόπως ἐννοοῦμεν ὅτι ἡ ὁρατὴ καὶ στρατευομένη Ἐκκλησία ἐπὶ τῆς γῆς, μαζὺ μὲ τὴν ἀόρατον καὶ θριαμβεύουσαν Ἐκκλησίαν ἐν Οὐρανῷ, ἀποτελοῦν τὴν μίαν καὶ μόνην Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ, δηλ. εἶναι δύο τμήματα τῆς μιᾶς Ἐκκλησίας, τὸ ἓνα ὁρατόν, διότι τὸ ἀποτελοῦν ζῶντα μέλη, τὸ ἄλλο ἀόρατον, διότι τὸ ἀποτελοῦν πνεύματα.

Ἄλλ' ἀφοῦ καὶ οἱ ζῶντες ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ἡ ψυχὴ εἰς τὴν πέραν τοῦ τάφου ζωὴν ἀποτελοῦν τὴν μίαν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ, εἶναι φυσικὸν νὰ ὑπάρχῃ ἐπικοινωνία νεκρῶν καὶ ζώντων. Διότι ὡς μᾶς λέγει ὁ Σωτὴρ Χριστὸς εἰς τὸ κατὰ Ματθ. ΚΒ' στ. 32 «Οὕκ ἐστιν ὁ Θεὸς Θεὸς νεκρῶν, ἀλλὰ ζώντων» δὲν ἀναιετίζει δηλαδὴ ὁ Θεὸς διακρίσιν μεταξὺ νεκρῶν καὶ ζώντων· θεωρεῖ ὅλους ὡς ζῶντας, διότι πράγματι ὁ θάνατος δὲν διακόπτει τὴν ζωὴν τῶν ἀνθρωπίνων ὑπάρξεων· μόνον μεταβάλλει τὴν κατάστασιν τῆς ζωῆς των καὶ ἀπὸ πνευματικο-ὕλικήν ποὺ εἶναι στὸν κόσμον αὐτόν, τὴν κάνει πνευματικὴν. Αὐτὸ μᾶς τὸ δεβαιώνει καὶ ὁ Ἀπόστολος Παῦλος εἰς τὴν πρὸς Ρωμ. ἐπιστολὴν κεφ. ΙΔ' στίχ. 7. λέγων: «Ἐάν τε γὰρ ζῶμεν, τῷ Κυρίῳ ζῶμεν, ἐάν τε ἀποθνήσκωμεν, τῷ Κυρίῳ ἀποθνήσκωμεν. Ἐάν τε οὖν ζῶμεν, ἐάν τε ἀποθνήσκωμεν τοῦ Κυρίου ἐσμέν.»

Καὶ τώρα, ποὺ ἀνεπτύξαμεν ὅτι ζῶντες καὶ νεκροὶ (χριστιανοὶ βέβαια) ἀποτελοῦν μαζὺ μίαν θεῖαν ὁργάνωσιν, τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ καὶ εἰς τὰ ὅμματα τοῦ Θεοῦ εἰμεθα ὅλοι ὡς ζῶντες· καὶ ἀφοῦ συνιστᾷ ἡ Ἁγία Γραφή νὰ προσεύχωνται οἱ ἄνθρωποι ὑπὲρ ἀλλήλων, βγαίνει ἀναμφισβήτητο συμπέρασμα ὅτι ἀφ' ἐνὸς μὲν ἡ ψυχὴ, (ὅσες βέβαια ἔχουν παραρρησίαν εἰς τὸν Θεὸν ὡς ἀξιόμισθοι) προσεύχονται ὑπὲρ τῶν ζώντων, ἀφ' ἑτέρου δὲ πρέπει καὶ οἱ ζῶντες νὰ προσεύχωνται ὑπὲρ τῶν ψυχῶν τῶν νεκρῶν.

Αὐτὰ τὰ δύο, ποὺ εἶναι πολὺ σπουδαῖα εἰς τὴν θρησκευτικὴν ζωὴν τοῦ χριστιανοῦ, τὰ ἔχει ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία

περὶ πολλοῦ εἰς τὴν ἐξάσκησιν τῆς λατρείας. Εἰς τὸ πρῶτον, ὅτι ἡ ἀξιόμισθος ψυχὴς στὸν πέραν τοῦ τάφου κόσμον δέονται εἰς τὸν Θεὸν διὰ τοὺς ζῶντας, ἐστήριξε τὴν ἐ π ἰ κ λ η σ ι ν τ ῶ ν Ἀ γ ῖ ω ν δηλ. ἐπιβάλλει νὰ παρακαλοῦμεν τὰς ἀξιόμισθους ψυχὰς, τοὺς Ἀγίους, νὰ δέωνται, νὰ πρεσβεύουν εἰς τὸν Χριστὸν ὑπὲρ τῶν ἀναγκῶν τῆς πνευματοῦλικῆς ζωῆς μας. Εἰς τὸ δεύτερον, ὅτι οἱ ζῶντες πρέπει νὰ προσευχώμεθα ὑπὲρ τῶν νεκρῶν, ὅχι μόνον ἐστήριξε τὰ μνημόσυνα, ἀλλὰ εἰς τὴν Θεῖαν Λειτουργίαν συμπεριέλαβε εὐχὰς ὑπὲρ τῶν ἁγίων ἀκόμη. Μετὰ τὴν Μετουσίωσιν τῶν Τιμίων Λώρων, ὁποῦτε ὁ χορὸς ψάλλει τὸ «Σὲ Ὑμνοῦμεν», ὁ Ἱερεὺς λέγει γονατιστὸς ἔμπρὸς στὴν Ἀγίαν Τράπεζαν τὰ ἑξῆς:

«Ἐτι προσφερόμεν Σοι τὴν λογικὴν ταύτην καὶ ἀνάμακτον λατρείαν ὑπὲρ τῶν ἐν πίστει ἀναπαυσαμένων Προπατόρων, Πατέρων, Πατριαρχῶν, Προφητῶν, Ἀποστόλων, Εὐαγγελιστῶν, Ὁμολογητῶν, Ἐγκρατευτῶν καὶ παντὸς πνεύματος ἐν πίστει τετελειωμένου.»

Μὲ αὐτὴν λοιπὸν τὴν ὥραIAN ἐκδήλωσιν στοργῆς ἀμοιβαίας ζώντων καὶ νεκρῶν τηρεῖται ὁ πνευματικὸς καὶ ἰδανικώτατος σύνδεσμος τῆς Ὁρατῆς καὶ τῆς Ἀοράτου Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ, τῆς Στρατευομένης καὶ τῆς Θριαμβευούσης Ἐκκλησίας.

Μὲ αὐτὴν τὴν ὥραIAN ἐκδήλωσιν στοργῆς ἀμοιβαίας, κατὰ τὴν ὁποίαν οἱ ζῶντες εὐχονται εἰς τὸν Θεὸν ὑπὲρ τῶν ψυχῶν τῶν φιλάτων των νεκρῶν καὶ ἡ ψυχὴ δέονται ταπεινῶς πρὸ τοῦ ἀοράτου θρόνου τοῦ Θεοῦ ὑπὲρ τῶν προσφιλῶν των ζώντων, τηρεῖται αἰώνια ὁ αἰσθηματικώτατος καὶ εὐγενέστατος σύνδεσμος νεκρῶν καὶ ζώντων.

Οἱ Προτεστάνται, ἀχαλίνωτοι σὲ μιὰ ἐπαναστατικὴν τους ὁρμὴν κατὰ τῆς Ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας, ὑπερεπήδησαν τὰ ὅρια τῆς πίστεως καὶ εὐγενοῦς θρησκευτικῆς αἰσθηματικῆς ζωῆς καὶ ἔπесαν εἰς τὸ χάος τῆς ψυχρᾶς λογικῆς. Κατήργησαν τὰ μνημόσυνα καὶ τὰς προσευχὰς ὑπὲρ τῶν νεκρῶν, καὶ ἐγκατέλειψαν τὴν ἐπίκλησιν τῶν Ἀγίων. Ἐτοὶ διέκοψαν τὸν ἰδανικὸν σύνδεσμον τῆς Ὁρατῆς καὶ Ἀοράτου Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ καὶ ἠρνήθησαν καὶ τὴν ὑπαρξιν ἀκόμῃ ὁρατῆς Ἐκκλησίας. Καὶ εἰς τὰς κηδεῖας των φθάνουν εἰς τὸν παραλογισμόν, ἐνῷ εὐρίσκονται πρὸ τοῦ προσφιλοῦς των νεκροῦ, νὰ προσεύχωνται ὅχι ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς τοῦ νεκροῦ, ἀλλὰ ὑπὲρ αὐτῶν τῶν ἰδίων.

Δὲν ἀμελοῦν βέβαια νὰ πηγαίνουν εἰς τοὺς τάφους τῶν οἰκογενειακῶν των καὶ φιλικῶν των νεκρῶν· καὶ δὲν ἀμελοῦν νὰ πέρνουν ἐκεῖ ἄνθη. Ἀλλὰ τὸ ἐνδιαφέρον ὑπὲρ τοῦ νεκροῦ των καὶ ἡ ἱκανοποίησις ἡ ἰδική τους εἶναι νὰ περιποιηθοῦν μόνον τὸν τάφον, ποὺ περικλείει μόνον τὸ γυμνὰ κόκαλα, ὅπως περιποιοῦνται ἐπίσης καὶ τοὺς τάφους τῶν σκύλων καὶ τῶν ἀλόγων των. Γιὰ τὰς ψυχὰς τῶν προσφιλῶν των νεκρῶν, γιὰ τὸ μόνον, ποὺ ἀπομένει μετὰ θάνατον καὶ εἶναι ἡ πραγματικὴ ὑπαρξὶς τοῦ ατόμου, γιὰ τὸ μόνον ζωντανὸ αἰώνια καὶ αἰσθανόμενον μέρος τῆς ἀνθρώπινης ὑπάρξεως, εἶναι βουβὲς ἡ καρδίαι των. Δὲν ἔχουν δύο λέξεις πρὸς τὸν Θεὸν γι' αὐτές· δὲν ἔχουν τίποτε τὸ ἀληθινόν, τὸ οὐσιαστικόν, νὰ προσφέρουν εἰς αὐτές, ποὺ θὰ ἦτο δυνατόν νὰ δώσῃ στὲς ψυχὰς αὐτὰς χαρὰν καὶ ἀνακούφισιν ἀνάλογον πρὸς τὴν πνευματικότητά τους. Μόνον ἄνθη, ποὺ μαραίνονται τὴν ἰδια στιγμῇ, μόνον δάκρυα, ποὺ στεγνώνουν πρὶν κυλήσουν στὴ γῇ ἢ τὰ ὅποια θὰ πῇ τὸ σκληρὸ τοῦ τάφου χῶμα.

Ὁ Ὁρθόδοξος ὅμως Χριστιανός, ἀκολουθῶν τὰς συστάσεις τῆς Ἁγίας Γραφῆς καὶ τὰς διατάξεις τῆς Ὁρατῆς

Υπό Π. Π.

ΤΟ ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ

Ὁ δρόμος τοῦ μαρτυρίου διανύθηκε ὡς τὸ τέλος, ἡ τρικυμία τῶν παθῶν κατέληξε στὸ Σταυρό, ἀλλ' ἡ ἀγάπη ἐνίκησε τὸ μῖσος καὶ ἡ μάχη τοῦ Θεανθρώπου μετὰ τὴν κακία τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως ἐτελείωσε στὸ θρίαμβο τῆς Ἀναστάσεως.

Τὸν δρόμον αὐτὸν τοῦ Θεανθρώπου ἡ ἀνθρωπότης τὸν αἰσθάνεται ὡς δικόν της. Μαζὺ του πορεύεται τὸν δρόμον τοῦ μαρτυρίου καὶ στὸν Σταυρὸν στέκεται μετὰ προσδοκία καὶ τῆς ἰδικῆς τῆς Ἀναστάσεως. Ἀναμένει μετὰ κάποιο κρυφὸ φόβο τὴν ἀνακωχή γιὰ τὰ πάθη καὶ τὰ μίσση, ποὺ τὴν χωρίζουν, καὶ προσδοκᾷ τὴν ἀγάπη νὰ θαυματουργήσῃ.

Σύννεφα θαρειὰ καὶ ἀπειλητικὰ βουρκώνουν τὸν ὁρίζοντά της, ἔτοιμα νὰ ξεσπάσουν σ' ἀστραπόβροντα φοβερὰ, στὴν πρώτη προστριβή τους. Κι' ἀπελπισμένη προσμένει τὴν Ἀνάστασί της. Μὰ ἡ Ἀνάστασις δὲν θάλλῃ παρὰ μόνον ὅταν ἀπὸ τὰ χεῖλη της θγοῦν εἰλικρινὰ τὰ ἴδια λόγια, ποὺ ὁ Θεάνθρωπος ἐκήρυξε πρὸς ὅλον τὸν κόσμον: «Ἀγαπᾶτε ἀλλήλους».

Αἱ ἑορτὲς τοῦ Πάσχα ἔρχονται κάθε χρόνο νὰ σκορπίσουν μιὰ μαγεία κι' ἕνα φῶς στὸ σκοτεινὸ δρόμο τῆς ζωῆς μας.

τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, ἔρχεται εἰς πνευματικὴν ἐπικοινωνίαν μετὰ τοὺς νεκροὺς του, πολίτας τῆς Ἀοράτου Ἐκκλησίας, ἀποστέλλων τὸ πνεῦμά του μετὰ τὴν προσευχὴν πρὸς τὸν κόσμον τῶν πνευμάτων, πρὸς τὸν πολυέσπλαγγον Θεόν. Τελεῖ τὴν ἀναίμακτον θυσίαν ὑπὲρ αὐτῶν στὴν Θεῖαν Λειτουργίαν, μετὰ τὴν ὁποίαν ἀνοίγονται αἱ πύλαι τῶν οὐρανῶν καὶ διὰ τῶν δεήσεων τῆς Ὁρατῆς καὶ Στρατευομένης Ἐκκλησίας, τῶν εὐχῶν καὶ ἱκεσιῶν Κλήρου καὶ λαοῦ, ζητεῖ νὰ προσφερθῇ εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ προσφιλοῦς του νεκροῦ, ὃχι μόνον ἄνθη, ποὺ μαραίνονται, καὶ δάκρυα, ποὺ στεγνώνουν, ἀλλὰ ἡ θεία ἐπιείκεια, ἡ θεία συγχώρησις, ἡ ἄφεσις τῶν ἐπὶ τῆς γῆς παραπτωμάτων, ἡ ἀνάπαυσις της, ἔνθα οὐκ ἔστι πόνος, οὐ λύπη, οὐ στεναγμός, ἀλλὰ ζωὴ μακαρία καὶ ἀτελεύτητος.

Καὶ μετὰ τὴν ἱδανικὴν αὐτὴν προᾶξιν του πρὸς τὸν προσφιλῆ του νεκρόν, καὶ μετὰ τὴν ἐπικοινωνίαν του τὴν ψυχικὴν μετὰ τὴν Ἀόρατον καὶ Θριαμβεύουσαν Ἐκκλησίαν, παιδαγωγεῖται καὶ ἡ ἰδική του ψυχὴ καὶ συνειθίζει νὰ τεῖνῃ πρὸς τὸ Θεῖον καὶ νὰ συνομιλῇ μετ' αὐτοῦ καὶ νὰ ζητῇ ἀπ' αὐτὸ τὴν ἱκανοποίησιν τῆς ἀγάπης του πρὸς τοὺς προσφιλεῖς του νεκροὺς καὶ τὸ βάλαμον τῆς πληρωθείσης δικῆς του ὑπάρξεως ἀπὸ τὸν χαμὸν αὐτόν, ὅσον πρόσκαιρος κι' ἂν εἴναι. Ἔτσι ὁ ἀνθρώπος γίνεται ἱδανικώτερος, πνευματικώτερος καὶ αἱ προσευχαὶ του ὑπὲρ τῶν νεκρῶν του πλεὺ ἐυπρόσδεκτες εἰς τὸν Θεόν καὶ γιγαντώνεται τότε ἡ ἐλπίδα του, ὅτι ὁ Θεός, ὁ δοτὴρ πάσης εὐτυχίας, θὰ εὐδοκήσῃ νὰ θέσῃ ὅλες αὐτὲς τὰς ἀλληλοαγαπώμενες ψυχὰς στὸν ἴδιον τόπο τῆς μακαριότητος σὲς χώρες τοῦ ἀπόκοσμου. Καὶ ἡ γιγαντωμένη αὐτὴ ἐλπίδα γίνεται σιγὰ-σιγὰ ἀκλόνητη πεποίθησις, ποὺ εἶναι ἱκανὴ καὶ στὴν πλεὺ θρηυματισμένη ἀπὸ θάνατο καρδιά νὰ δώσῃ ἀνείπωτη εὐτυχία στὴν ζωὴν αὐτήν.

Μαζὺ μετὰ τὸ ξανάνειωμα τῆς φύσεως, ποὺ λούζεται στῆς ἀνοιξέως τὶς χαρὲς καὶ μύρα, συντελεῖται καὶ τὸ ξανάνειωμα τῶν δοκιμασμένων ψυχῶν τῶν ἀνθρώπων. Οἱ καμπάνες, ποὺ ἀποδίδουν τοὺς ἤχους τῆς χαρᾶς, αἰθέριους καὶ ἀπαλούς σὰν ροδόφυλλα, ἡ μυστικὴ ζωὴ μέσα στὰς πνοὰς τῶν λουλουδιῶν, ποὺ πανηγυρίζει ὁλονυκτὶς τὸ διάχυτο πανηγύρι τῆς ζωῆς καὶ τῆς ἀγάπης, σ' ὅλη τὴ φύσιν, βρίσκουν ἕνα μυστικὸν ἀντίλαλο μέσα στὰς καρδιὰς ὄλων τῶν πιστῶν, ποὺ συντηροῦν ἄσθυστη τὴ σπίθα τῆς ἰδεαλιστικῆς χριστιανικῆς ἀγάπης, μόνης ἀξίας νὰ φωτίσῃ καὶ θερμάνῃ τὴ φτωχὴν ἀνθρωπότητα.

Ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος, στὸ ρητορικό του Πασχαλινὸ ἀριστούργημα, ὅταν πατριάρχειε στὴν Πόλιν καὶ στὴν οἰκουμένη κατὰ τὰ μέσα τοῦ Ε'. αἰῶνος, μᾶς περιγράφει ὅλο τὸν πλοῦτο τῆς Πασχαλινῆς χαρᾶς καὶ ἀγάπης. «Μπῆτε λοιπὸν ὅλοι στὴ χαρὰ τοῦ Κυρίου μας» καὶ πρῶτοι καὶ δεῦτεροι τὸ μισθὸ ἀπολαύσετε. Πλούσιοι καὶ φτωχοὶ χορέψετε ὁ ἕνας μετὰ τὸν ἄλλον. Ὅσοι μέινετε στὴν ἐγκράτεια, κι' ὅσοι παρασυρθήκατε ἀπὸ ἀδυναμία, τὴν ἡμέρα τιμήσατε. Ὅσοι νηστεύσατε κι' ὅσοι ἐφάγετε, σήμερα εὐφρανθήτε. Τὸ τραπέζι εἶνε γεμᾶτο, χαρήτε ὅλοι. Τὸ μυσχάρι ἄφθονο, κανεὶς ὅς μὴ φύγῃ πεινασμένος. Ὅλοι ἀπολαύσετε τὸ συμπόσιο τῆς πίστεως, ὅλοι χαρήτε τὸν πλοῦτο τῆς θείας ἀγαθότητος. Κανεὶς ὅς μὴ κλαίγεται πῶς εἶνε φτωχός, γιατί ἦλθε ἡ βασιλεία τῆς ἀνωτέρας ἰσότητος. Κανεὶς ὅς μὴ θρηνήσῃ γιὰ ἁμαρτήματα, γιατί ἀπ' τὸν θεῖον τάφο θγῆκε συγχώρεσις. Κανεὶς ὅς μὴ φοβᾶται τὸν θάνατο, γιατί ἀπ' αὐτόν μᾶς ἐλευθέρωσεν ὁ θάνατος τοῦ Σωτῆρος. Ἀναστήθηκε ὁ Χριστὸς καὶ χαίρονται οἱ ἄγγελοι. Ἀναστήθηκε ὁ Χριστὸς κι' ἡ ζωὴ κυριάρχησε. Σ' αὐτόν ἡ δόξα καὶ ἡ βασιλεία στοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.»

Πόσα μᾶς λέγει στὰ σύντομα αὐτὰ λόγια ὁ μέγας Πατὴρ τῆς Ἐκκλησίας μας. Ὅλα ἐκεῖνα, ποὺ χρειάζεται ἡ ἀνθρωπότης γιὰ τὴν πραγματικὴ τῆς Ἀνάστασις. Χαρά, ἀπόλαυσις, ἀγαθότητα, ἰσότητα, συγχώρεσις, ἀγάπη, θάνατο. Μέσα σ' αὐτὰ ὑπάρχει ἡ πραγματικὴ εὐτυχία τοῦ ἀνθρώπου.

ΤΡΙΠΛΗ ΛΑΜΠΡΗ

(Συνέχεια ἐκ τῆς 11ης Σελίδος)

τικὸς ὁ κόσμος. Ὁ Πατὴρ Γεώργιος γράφει τὸ γράμμα αὐτὸ καὶ μοῦ τὸ διαβάζει.

Πατέρα συγχώρησέ με, ἔκαμα λάθος. Ὁ Πατὴρ Γεώργιος μοῦ εἶπε θὰ μοῦ δώσῃ τὰ ἑξοδὰ μου νὰ ἔλθω σπῖτι. Θὰ εἶμαι αὐτοῦ τῇ Λαμπρῇ. Πολλὰ φιλιὰ στὴ μητέρα καὶ στὰ ἀδελφάκια μου.

Σὰς ἀσπάζομαι μετὰ ἀγάπην,

Ὁ υἱός σου.....

—«Πῶς σοῦ φαίνεται», μετὰ ῥώτησεν ὁ φίλος μου ὁ Κώστας.

—«Διπλὴ Λαμπρὴ!» τοῦ ἀπήντησα.

—«Ὅχι» μοῦ λέγει ὁ Κώστας. Τριπλὴ Λαμπρὴ θὰ γιορτάσω ἐφέτος. Μιὰ Ἀνάστασι τοῦ Χριστοῦ. Μιὰ Ἀνάστασι τοῦ παιδιοῦ μου. Καὶ τὸ πειὸ σπουδαιότερο μιὰ Ἀνάστασι δική μου. Ξέρω ὅτι μέσα μου ἀναστήθηκεν ἡ πίστις στὴ θρησκεία τῶν πατέρων μας. Ἡ ἐφετεινὴ Λαμπρὴ θὰ μοῦ μείνῃ ἀλησμόνητη!»

Καὶ εἶχε δίκαιον.....

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΖΩΗ

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

Κατ' εידήσεις εκ Κωνσταντινουπόλεως, τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον ἀνεγνώρισεν αὐτοκέφαλον τὴν ἐν Ἀλβανίᾳ Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν.

Λεπτομερείας τοῦ εὐχαρίστου τούτου γεγονότος θέλομεν δημοσιεύσει εἰς τὸ προσεχές.

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ ΑΜΕΡΙΚΗΣ

Συμφώνως πρὸς τὴν καθιερωθεῖσαν προᾶξιν, ἀπελύθη παρὰ τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς ἐγκύκλιος πρὸς τὰς Κοινότητας αὐτῆς, ὅπως κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς Λαμπροφόρου Ἀναστάσεως περιαχθῇ δίσκος ὑπὲρ τῶν ἀναγκῶν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου.

Ἀναλαβὼν κατὰ τὰς ἀρχὰς παρελθόντος Μαρτίου περιοδεῖαν ἐν Νέα Ἀγγλίᾳ ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος, τῇ 6ῃ τοῦ αὐτοῦ ἐπεσκέφθη τὴν Κοινότητα Springfield, Mass., ἔνθα ἀφ' ἐσπέρας ἐχοροστάτησεν ἐν Ἑσπερινῷ καὶ τὴν ἀκόλουθον, Κυριακὴν, ἐτέλεσε τὴν Θ. Λειτουργίαν, συλλειτουργοὺς ἔχων τὸν Αἰδ. Χρ. Νανόπουλον, Ἱερ. Προϊστάμενον τῆς Κοινότητος, καὶ τὸν Ἱερολ. Θ. Κοκκινάκην. Εἰς τὸ τέλος ἐκήρυξεν, ἐχειροθέτησε μαθητὰς τινὰς εἰς ἀναγνώστας καὶ προήγαγε τὸν Αἰδ. Χρ. Νανόπουλον εἰς τὸ ὄφρῖμιον τοῦ Ἀρχιμανδρίτου.

Μετὰ μεσημβρίαν τῆς αὐτῆς ἡμέρας ἐπεσκέφθη τὴν Κοινότητα Southbridge, Mass.

Τῇ 8ῃ, ἐπανελθὼν ἐκ Springfield, Mass., συνεσκέφθη μετὰ τοῦ οἴκειου Δ. Συμβουλίου, τὸ δὲ ἐσπέρας ἔδωκε διὰ λέξιν εἰς τὴν Φιλότιτον Ἀδελφότητα Ἑλληνίδων περὶ τῆς ἀποστολῆς αὐτῆς.

Τῇ 9ῃ ἐχοροστάτησεν ἐν Ἑσπερινῷ ἐν Chicorpee Falls, Mass., ἧς προϊστάμενος εἶναι ὁ Αἰδ. Λεων. Δημοσθένους καὶ συνεδρίασε μετὰ τοῦ Δ. Συμβουλίου αὐτῆς.

Ἡ Κοινότης αὕτη, ἔχουσα χρέος 9,000 Δολλ., κατάρθωσε καὶ ἐξοφλήσῃ αὐτὴν ἀντὶ τοῦ ποσοῦ τῶν 1000 Δολλαρίων.

Τὸ ἐσπέρας τῆς αὐτῆς ἡμέρας ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος ὡμίλησεν εἰς δεξίωσιν τῆς Ἀχέας ἐν τῇ Κοινότητι Springfield, Mass. Τὴν ἐπομένην ἐχοροστάτησεν ἐν τῇ Κοινότητι Holyoke, Mass. καὶ ἀκόλουθως συνεσκέφθη μετὰ τοῦ Ἱερ. Προϊσταμένου Χαρ. Ἀνδρεοπούλου καὶ τοῦ οἴκειου Δ. Συμβουλίου.

Τὸ δὲ ἐσπέρας παραστὰς εἰς δεξίωσιν τῆς Γκάπας ἐν Springfield, Mass. ὡμίλησε περὶ τοῦ προγράμματος αὐτῆς.

Τῇ 11ῃ ἐπισκεφθεὶς τὰ Κολλέγια τῆς πόλεως Springfield, Mass. καὶ ὡμίλησας ἀπὸ ραδιοφωνικοῦ σταθμοῦ ἀγγλιστὶ καὶ ἑλληνιστὶ, τὸ ἐσπέρας ἐχοροστάτησεν ἐν τῇ Κοινότητι Thompsonville, Conn. καὶ συνεσκέφθη μετὰ τοῦ Δ. Συμβουλίου αὐτῆς.

Τῇ 12ῃ ἐπεσκέφθη τὴν Κοινότητα Webster, Mass., ἧς Ἱερ. Προϊστάμενος εἶναι ὁ Αἰδ. Ἡλ. Λεοντίδης, καὶ ἐχοροστάτησεν ἐν Ἑσπερινῷ, ὡς καὶ τὴν ἐπομένην κατὰ τὴν Θ. Λειτουργίαν.

Τῇ 13ῃ ἰδίου, φθάσας εἰς τὴν Κοινότητα Norwich, Conn., ἐχοροστάτησεν ἐν Ἑσπερινῷ καὶ τὴν ἐπομένην ἐτέλεσε τὴν Θ. Λειτουργίαν καὶ προήγαγεν εἰς ἀναγνώστας μερικὸς μαθητὰς.

Ἀκολουθῶς συνεσκέφθη μετὰ τοῦ οἴκειου Ἱερ. Προϊσταμένου Ἀρχιμ. Ναθ. Θεοδωρίδου, μετὰ μεσημβρίαν δὲ προέστη Γεν. Συνελεύσεως τῆς Κοινότητος, καὶ ἦν διεξήχθησαν αἱ ἐκλογαὶ τοῦ νέου Διοικ. Συμβουλίου αὐτῆς καὶ διηρυετήθησαν καὶ ἄλλα τινὰ ζητήματα.

Τὸ δὲ ἐσπέρας κατελθὼν εἰς τὴν Παροικίαν New

London συνεσκέφθη μετὰ τῆς Σχολικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ τῶν ἄλλων Ὁργανώσεων ἐπὶ τῶν προβλημάτων αὐτῆς.

Τῇ 15ῃ διελθὼν διὰ τῆς Κοινότητος Danielson, Conn., συνεδρίασε μετὰ τοῦ Ἱερ. Προϊσταμένου Αἰδ. Ἀθαν. Παδιοῦ καὶ τοῦ Δ. Συμβουλίου περὶ τῶν ἐγκαινίων τῆς Ἐκκλησίας.

Ἐκεῖθεν ἔφθασεν εἰς Putnam, Conn. ὅπου εἰργάσθη μετὰ τῶν κ. κ. Ἐδεργέτου καὶ Ραφαήλ διὰ τὰ ζητήματα τοῦ Pomfret, καὶ σταθεύσας εἰς τὴν πόλιν Willimantie, ὅπου εἶδεν ὁμογενεῖς τινὰς, τὸ ἐσπέρας κατέληξεν εἰς Hartford, Conn., ὅπου προέστη ἐν Ἀκολουθίᾳ Ἀποδείπνου καὶ εἰτα συνεδρίασε μετὰ τοῦ Ἱερ. Προϊσταμένου Αἰδ. Κ. Χρυσανθοκοπούλου καὶ τοῦ οἴκειου Δ. Συμβουλίου.

Τὴν ἀκόλουθον ἐπισκεφθεὶς τὸν Κυβερνήτην τῆς Πολιτείας καὶ ὡμίλησας διὰ ραδιοφώνου ἐκ τοῦ Καπιτωλίου, ἀνεχώρησε διὰ τὴν Παροικίαν Meriden, Conn., ἔνθα μετὰ τὴν Ἀκολουθίαν τοῦ Ἀποδείπνου ἐν τῇ Συριακῇ Ἐκκλησίᾳ συνεσκέφθη μετὰ τῆς Σχολικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ ἄλλων ὁμογενῶν.

Ἐκεῖθεν τὴν ἐπομένην ἔφθασεν εἰς τὴν Κοινότητα Ansonia, Conn., προέστη ἐν Ἀποδείπνῳ, ἔκτειρεν ἀναγνώστας τινὰς καὶ συνεσκέφθη μετὰ τοῦ Ἱερ. Προϊσταμένου Αἰδ. Γ. Σάββα καὶ τοῦ οἴκειου Δ. Συμβουλίου.

Τῇ 18ῃ ἰδίου ἐπεσκέφθη τὴν Κοινότητα Danbury, Conn., ἔνθα μετὰ τὸ Ἀπόδειπνον προέστη Γ. Συνελεύσεως τῆς Κοινότητος, νεωστὶ διοργανωθείσης ὡς τοιαύτης.

Εἰς ὅλας τὰς Κοινότητας καὶ Παροικίας ταύτας ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος ἐκήρυξε τὸν θ. λόγον, παρηκολούθησε τὰ μαθήματα εἰς τὰ Ἑλληνικὰ Σχολεῖα καὶ ὡμίλησε πρὸς τοὺς μαθητὰς, ἐπεσκέφθη τὰς Ἀμερικανικὰς Ἀρχὰς, προσηγήθη ἐπὶ ἀσθενῶν ἐν Νοσοκομείοις, συνεσκέφθη μετὰ τῶν Φιλοπ. Ἀδελφοτήτων καὶ ἐδέχθη τὴν ἐπίσκεψιν πολλῶν ὁμογενῶν.

Τῇ 19ῃ Μαρτίου, ἀφικόμενος ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος εἰς Νέαν Ὑόρκην, προήδρευσε συγκέντρωσεως τῶν Ἱερ. Προϊσταμένων καὶ Δ. Συμβουλίων τῶν Κοινοτήτων Νέας Ὑόρκης, Ἀντιπροσώπων τοῦ Τύπου καὶ τῶν Συλλόγων καὶ ἄλλων παραγόντων πρὸς σύσκεψιν ἐπὶ τοῦ θεσμοῦ Ἑνιαίας Κοινότητος.

Μετὰ μακρὰν συζήτησιν ἀπεφασίσθη νὰ συγκροτηθῇ παρὰ τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου Ἐπιτροπὴ πρὸς καταρτισμὸν σχεδίου Κανονισμοῦ Ἑνιαίας Κοινότητος, ἐφ' οὗ νέα συγκέντρωσις θὰ συνεζήτει καὶ θὰ ἀπεφασίζε σχετικῶς.

Τῇ 29ῃ Μαρτίου, Κυριακῇ τῆς Ὁρθοδοξίας, ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος ἐτέλεσεν ἐν τῷ Καθεδρικῷ Ναῷ Νέας Ὑόρκης τὸ καθιερωμένον ἐτήσιον Μνημόσυνον ὑπὲρ τῶν ἐν Ἀμερικῇ ἀναπανθέντων Ἑλλήνων Ὁρθοδόξων, κληρικῶν καὶ λαϊκῶν.

Παρέστησαν ὁ Πρόεδρος τῆς Ἑλλάδος κ. Χριστόπουλος, ἀντιπρόσωποι τοῦ Τύπου, τὰ Μέλη τῶν Συμβουλίων τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς, ἀντιπρόσωποι τῶν Σωματείων καὶ πικνὸν Ἑκκλησίασμα.

Κατ' αὐτὴν ἔδωκε τὸν νενομισμένον ὄρκον τὸ Νέον Δ. Συμβούλιον τοῦ Ναοῦ, ἐνάλῃ ἀρτοκρασίᾳ ὑπὲρ τοῦ Συλλόγου τῶν Ζηλωτῶν τῆς Ὁρθοδοξίας, ἄγοντος τὴν ἐπέτειον ἐορτὴν του, καὶ ἀπεκαλύφθη Εἰκὼν τῆς Ἀγίας Τριάδος ὑπὲρ τὴν εἴσοδον εἰς τὸν κύριον Ναόν, φιλοτεχνηθεῖσα ὑπὸ τοῦ κ. Τζαβαλά, δαπάναις τοῦ Συλλόγου τούτου.

Ὁμίλησαν ὁ Πρόεδρος τοῦ Συλλόγου Ἱατρός κ. Ἀλ. Ἀλεξίου, ὁ Αἰδ. Πρωτοπαπᾶς Μεθ. Κουρκουλῆς καὶ ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος.

ΑΝΩΤΑΤΟΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ

Ὁ Ἐπιθεωρητὴς τῶν Ἑλληνικῶν Σχολείων κ. Ἡρ. Παπαμανώλης κατὰ τὸν μῆνα Μάρτιον ἐπεσκέφθη καὶ ἐπεθεώρησε τὰ Ἑλληνικὰ Σχολεῖα ἐν Augusta, Ga., Columbia, S. C., Charleston, S. C., Savannah, Ga. Jacksonville, Fla., Tampa, Fla. καὶ Tarpon Springs,

«ΚΥΡΙΕ Η ΕΝ ΠΟΛΛΑΙΣ ΑΜΑΡΤΙΑΙΣ»

(Συνέχεια εκ της 7ης Σελίδος)

ἀμαρτίας τὴν παρερμηνεῖαν τῆς πραγματικότητος. Σὲ τέτοιο σκότος ἡ ἀμαρτωλὴ, ἡ ἡρώϊς τῆς Κασσιανῆς εὐρίσκετο. Καὶ ποθοῦσα τὴν ἐλευθερίαν τῆς, ἀναδίδει εἰς τὸν Χριστὸν θαθεῖαν, ζωντανήν, ἀληθινήν, ἀλλὰ καὶ κατῶδυνον δέησιν, ποτισμένην μὲ τὰς πηγὰς τῶν δακρῶν τῆς:

«Δέξαι μου τὰς πηγὰς τῶν δακρῶν.....»

«Κάμφητί μοι πρὸς τοὺς στεναγμοὺς τῆς καρδίας....»

Δέεται νὰ γίνουν δεκταὶ αἱ ροαὶ τῶν δακρῶν τῆς. Νὰ συμπαθήσῃ ὁ Χριστὸς τοὺς στεναγμοὺς τῆς καρδίας τῆς. Ἀφησέ με νὰ «καταφιλήσω τοὺς ἀχράντους Σου πόδας ἀποσμίξω τούτους δὲ πάλιν τοῖς τῆς κεφαλῆς μου θοτρήχοις». Καὶ συνεχίζεται ὁ στίχος τοῦ τροπαρίου μὲ τὴν μεταφορὰν πρὸς τὴν πρώτῃν γυναῖκα, τὴν Εὐάν, ἡ ὁποία «ἐν τῷ Παραδείσῳ τὸ δειλινόν, κρότον τοῖς ὤσιν ἤχηθεῖσα, τῷ φόβῳ ἐκρύβη».

Εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο τοῦ τροπαρίου ὁ χρονογραφικὸς θρύλος καὶ ἄλλην φανταστικὴν ἱστορίαν δημιουργεῖ. Ὅτι, δηλαδή, ὁ Θεόφιλος ἐπεσκέφθη τὸ Μοναστήριον τὴν στιγμὴν κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ Μοναχὴ Πουήτρια ἔγραφε τὸ τροπάριον τοῦτο εὕρισκομένη εἰς τὸν στίχον «ἀποσμίξω, τούτους δὲ πάλιν τοῖς τῆς κεφαλῆς μου θοτρήχοις».

Εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο, κατὰ τὸν θρύλον, ἡ Κασσιανὴ κρύπτεται διότι ἐπληροφορήθη τὴν ἄφιξιν τοῦ Θεοφίλου. Ἀλλ' ὁ Θεόφιλος εἰσχωρεῖ ἐντὸς τοῦ δωματίου τῆς, καὶ εὕρισκει εἰς τὸ γραφεῖον τὰ χειρόγραφα τῆς. Τὰ ἀναγινώσκει καὶ συνεχίζει ὁ ἴδιος μὲ τὸν στίχον «ὦν ἐν τῷ παραδείσῳ Εὐὰ τὸ δειλινὸν κρότον τοῖς ὤσιν ἤχηθεῖσα τῷ φόβῳ ἐκρύβη».

Ἀλλὰ καὶ αὐτὸ δὲν εἶναι τίποτε ἄλλο παρὰ φαντασιοπληξία εἰς τὴν ὁποίαν ἀφορμὴν ἴσως νὰ ἔδωκε τὸ ρῆμα «ἐκρύβη», ἐπὶ τοῦ ὁποίου καὶ ἐστηρίχθη ὅλη ἡ ἱστορία τῆς ἐπισκέψεως τοῦ Θεοφίλου καὶ τοῦ κρυψίματος τῆς Κασσιανῆς.

Ἡ ποιήτρια Κασσιανὴ μὲ τὸν στίχον τοῦτον παραλληλίζει τὴν Εὐάν, ἡ ὁποία, κατὰ τὰς ἀνθρωπομορφικὰς ἐκφράσεις τῆς Γενέσεως, ἀκούσασα τὸν κρότον τῶν θείων βημάτων ἐκρύβη, ἐνῶ ἡ ἀμαρτωλὴ γυναῖκα ἐπλησίασε τὸν Θεὸν ζητοῦσα συγγνώμην ἀναβοῶσα:

«Ἀμαρτιῶν μου τὰ πλήθη καὶ κριμάτων Σου ἄθυσους τίς ἐξιχνιάσει ψυχοσῶστα Σωτὴρ μου; Μὴ με τὴν σὴν δούλην παρίδῃς ὁ ἀμέτρητον ἔχων τὸ ἔλεος.»

Μὲ τὴν ἐπίκλησιν αὐτὴν ἡ Κασσιανὴ τελειώνει τὸ περίφημον τροπάριόν τῆς διὰ τοῦ ὁποίου περιχύνει τὴν ψυχὴν μας μὲ τὰ πνευματικὰ μύρα τῆς μετανοίας. Αὐτὴν τὴν ἐπίκλησιν ὡς ἀπευθύνωμεν καὶ ἡμεῖς πρὸς τὸν Χριστόν. Διότι μεγάλο δίκτυον ἀμαρτωλῶν συνδυα-

Fla. Ἐντὸς τῶν Σχολείων τῶν ἀνωτέρω Κοινοτήτων ἔδωκε διαλέξεις πρὸς τοὺς γονεῖς καὶ μαθητάς. Ἐπισκεφθεῖς τὴν Παροιάν Ὁρλάνδο τῆς Φλωρίδος συνεζήτησε μετὰ τῶν ἐκεῖ ὁμογενῶν διὰ τὴν ἀπὸ τοῦ προσεχέως ἔτους ἐπανάληψιν τῆς λειτουργίας τοῦ σχολείου. Ἐπίσης ὁ π. Παπαμανώλης ὁμίλησεν εἰς τοὺς Ναοὺς τῶν Κοινοτήτων ἐν Τσάρλεστον τῆς Ν. Καρολίνας, Σαβάννη τῆς Γεωργίας, Τζάκσονβιλ τῆς Φλωρίδος καὶ δὲς ἐν Τάρον Σπρίνγκς, ὡς καὶ ἐν γενικῇ Συνελεύσει τῆς παροιίας Τάμπας. Κατὰ τὴν ἐθνικὴν ἐορτὴν ὁμίλησεν ἐν συγκεντρώσει τῶν ὁμογενῶν Τάρον Σπρίνγκς καὶ Τάμπας.

σμῶν ἐδημιουργήσαμεν περίξ τῆς ζωῆς μας. Ὅχι μόνον σαρκικὰ ἀκολασίαι, ἀλλὰ καὶ ἔχθραι καὶ ὕλιστικαὶ προεκκλήσεις καὶ ματαιόδοξοι ὑποδείξεις ἐγώιστικῆς σκέψεως ἀπομυζοῦν τὴν ζωτικότητα τῆς ψυχῆς μας.

Αἱ ἡμέραι αὐταὶ τῆς Μεγάλης Ἑβδομάδος, εἴθε νὰ δημιουργήσουν μὲ τὸ ἅγιόν των περιεχόμενον, εἰς τὴν ψυχὴν μας ἀληθεῖς συγκινήσεις. Εἴθε νὰ γίνουν ἀφορμὴ νὰ συναισθανθῶμεν τὰς ἐλλείψεις μας, τὰς εὐθύνας μας, τὸ μέλλον μας, τὸν προορισμόν μας, τὴν ἀποστολήν μας. Εἴθε ἡ ποίησις τῶν δακρῶν τοῦ Γολγοθᾶ νὰ ἐξάρῃ τὴν ψυχὴν μας εἰς ὑψηλότερα ἐπίπεδα, εἰς τὸν Γολγοθᾶ τῶν ὑψηλῶν ἰδεωδῶν, διὰ νὰ ἀντικρύσωμεν μὲ τὰ μάτια τῆς ψυχῆς μας τὸν Μάρτυρα τῆς Ἰδέας, τὸν Λυτρωτὴν τοῦ Κόσμου, τὸν Χριστόν, πρὸς τὸν ὁποῖον ὡς εἴπωμεν:

Κύριε, ἰδοὺ ἡμεῖς οἱ ἐν πολλαῖς ἀμαρτίαις περιπεσόντες.

Αἰσθανόμεθα εἰς τὴν ψυχὴν μας τὴν Θεότητά Σου νὰ μᾶς φωνάξῃ: «δεῦτε πρὸς με».

Προσερχόμεθα κομίζοντες, εὐλαβεῖς προσκυνηταὶ τοῦ Γολγοθᾶ Σου, τὰ μύρα τῶν δακρῶν τῆς μετανοοῦσης ψυχῆς μας.

Οἴμοι! καὶ ἡμεῖς λέγομεν. οἴμοι, νύκτα μακρὰν Σου Χριστέ μᾶς κατέλαβε. Οἴστρος ἀκολασίας μᾶς διέφθειρε. Ζοφώδης καὶ ἀσέληνος ἔρωσ ἀμαρτωλὸς μᾶς παρεμόρφωσε.

Τώρα μετὰ δακρῶν προσερχόμεθα. Δέξου τὰς πηγὰς τῶν δακρῶν μας. Συμπάθησε εἰς τοὺς στεναγμοὺς τῆς καρδίας μας.

Ἐτοιμαζόμεθα νὰ καταφιλήσωμεν τὰ ἄχραντα πόδια Σου ἐπάνω εἰς τὸν Σταυρόν Σου καὶ νὰ τὰ ράνωμεν μὲ τὰ δάκρυα τῆς μετανοίας μας.

Ἡμάρτομεν Κύριε. Ἀμαρτιῶν μας τὰ πλήθη, ἀλλὰ καὶ τῆς μεγάλης ἀγάπης Σου τὰς ἀθύσσους τίς ἐξιχνιάσει ψυχοσῶστα Σωτὴρ μας; Στὴν ἀγάπην Σου θασιζόμενοι Σὲ πλησιάζομεν, Κύριε, Κύριε, δέξου μας.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ!

(Συνέχεια εκ της 10ης Σελίδος)

Θεοῦ καὶ ἀνθρώπου διάφραγμα καταπίπτει καὶ ἡ ἐπιπόθητος μεταξύ Πλάστου καὶ πλάσματος διαλλαγὴ ἐπετεύχθη.

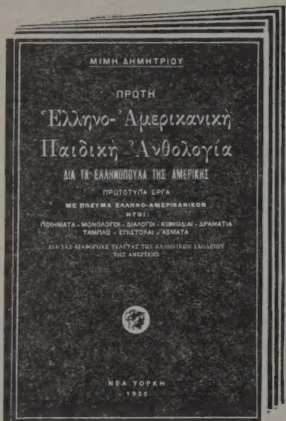
Ἐπὶ τοῦ Τάφου τῆς Σιών ἡ σημαία τῆς νίκης καὶ τῶν θριάμβων ὑψώθη, εἰς τοῦ μνημείου ἡ φωνὴ τοῦ ἀγγέλου ἠκούσθη λέγουσα: «Τί ζητεῖτε τὸν ζῶντα μετὰ τῶν νεκρῶν; οὐκ ἔστιν ὧδε, ἀλλ' ἠγέρθη.» (Λουκ. 24, 6). Ὁ Σωτὴρ ἀνέστη τὰ δεσμὰ τοῦ θανάτου συντρίψας, καθ' ὅτι ὁ θάνατος οὐκ ἠδυνήθη κατακρατῆσαι τὴν ζωὴν.

Καὶ σήμερον φῶς μέγα ἐν οὐρανοῖς καὶ ἐπιγείοις σκιρτήματα χαρᾶς ἀνεκφράστου καὶ χορῶν εὐρυθμῆς, ὅτι Ἀνέστη Χριστὸς ἐκ τοῦ Τάφου καὶ ἐσθέθη ὁ θάνατος.

Ἀνέστη Χριστός! Ὡς θαυμαστός καὶ θυμῆρης ὁ πασχάλιος οὗτος χαίρετισμός, ἐφ' ὃ τεθεμελιεύεται τὸ ὅλον οἰκοδόμημα τοῦ Χριστιανισμοῦ ἢ τε δογματικὴ καὶ ἱστορικὴ θάσις τῆς Ἀγίας ἡμῶν Θρησκείας.

Ἀνέστη Χριστός! Συνευφρανθῶμεν πάντες, οἱ ἀπὸ ἐώας καὶ δυσμῶν ἀπὸ βορρᾶ καὶ νότου ὁμαίμονες, οἱ ἐν τῇ φιλοξενῷ ταύτῃ χώρᾳ ἐνοικοῦντες καὶ μεγαλύνωμεν τὸν Ἀναστάντα ἐκ νεκρῶν καὶ νῦν καὶ διὰ παντός, ἀνθ' ὧν ἀπηλαύσαμεν εὐεργεσιῶν παρὰ τῆς χάριτος αὐτοῦ. — ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ!

ΕΛΛΗΝΟ-ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗ ΠΑΙΔΙΚΗ ΑΝΘΟΛΟΓΙΑ

Περιέχει νέα Έλληνοαμερικανικά Ποιηματάκια, Μονολόγους, Διαλόγους, Κωμωδίες, και άλλα

Όλα παρμένα από την ζωή των παιδιών εν 'Αμερικῇ καὶ εἰς γλώσσαν τὴν ὁποίαν ἐννοοῦν. Λίαν ἀρμόδια διὰ τὰς παρουσιάσεις τῶν παιδιῶν καὶ κοριτσιῶν μας ἐπὶ τῆς σκηνῆς εἰς τὰς ἐξετάσεις, τὰς ἐορτὰς κλπ.

Ἡ «Παιδικὴ Ἀνθολογία» δίδει ζωὴν μετὰ τὰ διάφορα ἔργα τῆς καὶ κατενθουσιάζει τὰ παιδιὰ μας. Τὰ κάμνει νὰ ἀγαποῦν τὸ Ἑλληνικὸν Σχολεῖον. Ἀκόμη καὶ ἐκεῖνα ποῦ ἄφησαν τὸ Σχολεῖον τὰ κρατεῖ μέσα εἰς τὸ πλαίσιον τῆς Ἑλληνικῆς οἰκογενείας.

Περιλαμβάνει 45 Ποιήματα, 46 μικροὺς καὶ μεγάλους Διαλόγους, 13 Παιδικὰ Θεατρικὰ Ἔργα καὶ Κωμωδίας, μετὰ νέον Ἑλληνοαμερικανικὸν πνεῦμα, μεταξὺ τῶν ὁποίων τὰς κωμωδίας «Μπίζνες μετὰ Λουκούμια», «Ἡ Παραμάννα», «Τὸ Κέκι», «Τὸ Πάθημα τοῦ Δικηγόρου», «Ἀχ Δολάρια!»—καὶ τὰ δράματα «Τὰ Ὁρφανά Ἑλληνόπουλα τῆς Ἀμερικῆς», «Ἡ Ἀνάστασις τῆς Ἑλλάδος», καθὼς καὶ διάφορα ἄλλα ἔργα, ὅλα κατὰλληλα διὰ πᾶσαν ἐορτὴν ἢ ἄλλην περίστασιν.

ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΙ, ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ, ΣΩΜΑΤΕΙΑ, ΚΛΠ. --

Ἄν πρόκειται νὰ διοργανώσετε Ἑορτὴν, Σχολικὴν ἢ Κοινοτικὴν, καὶ θέλετε νὰ παρουσιάσετε ἔργα ζωντανά, Ἑλληνοαμερικανικά, ἔργα ποῦ νὰ εἰμποροῦν νὰ τὰ ἀπολαύσουν καὶ νὰ τὰ χωνεύσουν καὶ οἱ μικροὶ καὶ οἱ μεγάλοι, προμηθευθῆτε τὸ πολύτιμον τοῦτο ἔργον τοῦ κ. Μ. Δημητρίου. Εἰς αὐτὸ θὰ εὑρετε τόσῃν ποικιλίαν ἔργων, ὥστε νὰ δυνηθῆτε νὰ ἐκλέξητε τὸ καταλληλότερον διὰ τὴν περίστασιν, ἀπὸ ποιηματάκι διὰ παιδιὰ τῆς πρώτης τάξεως, μέχρι τελείων θεατρικῶν ἔργων διὰ μεγάλους.

ΑΛΛΑΙ ΧΡΗΣΙΜΟΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ DIVRY

ΤΟ ΑΛΦΑΒΗΤΑΡΙΟΝ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΟΠΑΙΔΟΣ ΤΗΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ. — Γ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ, Τεύχος Α'.—Ἐκπονηθὲν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν νεωτέρων καὶ καλλιτέρων συστημάτων διδασκαλίας. Ἐνετὸ τὸ τελειότερον τῶν μέχρι τούδε ἐκδοθέντων, συνταχθὲν ἐπιτηδὲς διὰ τοὺς Ἑλληνόπαιδας τῆς Ἀμερικῆς. Γλῶσσα ἡ καλῶς ὁμιλουμένη δημοτικὴ, ἀπληλαγμένη χυδαῖων. Ἀπλοῦν, εὐμέθοδον, εὐδίδακτον, πρακτικόν, πολυτελές. Τυπωμένον ἐπὶ ἐκτάκτως στερεοῦ εἰδικῷ χάρτῳ, καὶ στολισμένον μετὰ 37 καλλιτεχνικὰς πολυχρόμους εἰκόνας, ἀπὸ τὴν ζωὴν τῶν παιδιῶν ἐν Ἀμερικῇ, ἐπιτηδὲς σχεδιασθεῖσας διὰ τὰ μαθήματα τοῦ βιβλίου. Πολυτελῶς δεδεμένον μετὰ πανί, τιμὰτι μόνον 50 σέντς.

ΤΟ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑΡΙΟΝ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΟΠΑΙΔΟΣ ΤΗΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ. — Ε. ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ, Τεύχος Β'.—Τὸ ἰδεώδες Ἀναγνωσματοῖον διὰ τὰ Ἑλληνόπαιδα τῆς Ἀμερικῆς. Μετὰ θέμα τὴν καθημερινὴν ζωὴν δύο καλῶν Ἑλληνοπαίδων τῆς Ἀμερικῆς, ἀπὸ τῆς ὥρας ποῦ ἐξυπνοῦν μέχρις ἐσπέρας—στὸ σπίτι, στὸ παιγνίδι, στὸ Σχολεῖον, στὴν Ἐκκλησίαν, στὰς ἑορτὰς, τὸ βιβλίον δύναται νὰ χρησιμεύσῃ, ὥς ὁ δ ἡ γ δ ε σ υ μ π ε ρ ι φ ο ρ ᾶς διὰ κάθε παιδάκι τῆς Ἀμερικῆς. Κάθε μάθημα ἔχει καὶ ἓν καλὸν διδάγμα. Ἀποτελεῖται ἀπὸ κείμενον ἀπλοῦν, ὥραιαν εἰκόνα ἐπιτηδὲς σχεδιασθεῖσας, καὶ παιδικὸν ποιηματάκι ἐπὶ τοῦ μαθήματος. Μετὰ 74 σελίδας καὶ 37 πολυχρόμους εἰκόνας, τιμὰτι πολυτελῶς δεδεμένον μόνον 60 σέντς.

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ. — Ὑπὸ Γερμ. Πολυζωΐδου. — Εἰς δύο βιβλία δεμένα μαζὺ. Γλῶσσα ἀπλῇ. 150 περ. εἰκόνες τῶν καλλιτέρων Μουσείων. Ποιήματα ἐθνικά, ἐρωτήσεις συγκεντρωμέναι, ἐξηγήσεις ἀγνώστων λέξεων καὶ διδάγμα εἰς τὸ τέλος ἐκάστου κεφαλαίου. Ἐκδοσις πολυτελής. Καὶ τὰ δύο βιβλία μαζὺ, πολυτελῶς δεδεμένα, μόνον 75 σέντς.

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΠΑΛΙΑΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ. — Γ. Πολυζωΐδου. — Ὑπὸ τύπον διηγηματικώτατον καὶ εὐχάριστον, ὅλη ἡ ἔκ τῆς Παλ. Διαθήκης ὅλη, τὴν ὁποίαν δοῦναι καὶ τὸ Ἀντὶ. Ἐκτὶ Συμβούλιον. Εὐληπτον, στοιχεῖα ἐκλεκτά, ποιήματα θρησκευτικά, ἐρωτήσεις, εἰκόνες, προσευχαί. Γ' ἔκδοσις, πολυτελῶς δεδεμένη τιμὰτι 50 σέντς.

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΚΑΙΝΗΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ. — Γ. Πολυζωΐδου. — Ὑπὸ τύπον τεχνικόν, μετὰ ὥραια θρησκευτικὰ ποιήματα, εἰκόνας, ἐξηγήσεων ἀγνώστων λέξεων καὶ προσευχάς. Στοιχειοθετήσις ὁραία, χάριτος πολυτελείας. Κομφῶς δεδεμένον τιμὰτι μόνον 50 σέντς.

Τὰ ἄνω βιβλία, ἐγκεκριμένα ὑπὸ τοῦ Ἀνωτ. Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου, εἶνε κατὰλληλα διὰ Σχολεῖα ἢ μελέτην κατ' οἶκον Ἀποστέλλονται πανταχοῦ. Ζητήσατέ τα εἰς τὰ βιβλιοπωλεῖα ἢ γράψατε εἰς τοὺς Ἐκδότας:

D. C. DIVRY, Inc., 240 W. 23rd St., NEW YORK

Η ΚΑΤΗΧΗΣΙΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΟΠΑΙΔΟΣ ΤΗΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ.—Με ἐρωτήσεις καὶ ἀπαντήσεις φυσικὰς, στοιχεῖα εὐαγνώστα, εἰκόνας, ποιήματα καὶ προσευχάς, τὸ βιβλίον ἐλκύει τοὺς μαθητὰς Ἡ διδασκαλία τῆς Πίστεως μας ὅλη, εἰς 82 ἀπλούστατα μαθήματα. Ἐκδοσις πολυτελής. Δεδεμένον τιμὰτι 60 σέντς.

ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ.—Εἰς τὸ πολυτελές καὶ καλοτυπωμένον αὐτὸ βιβλίον ἐξηγουῦνται ὅλα ὅσα βλέπονται καὶ ἀκούονται εἰς τοὺς Ναοὺς μας, μετὰ ἐρωταποκρίσεις ἀπλᾶς. Τὸ κάθε Ἱ. Ἀντικείμενον ἔχει τὴν εἰκόνα του καὶ ἐξηγεῖται τί συμβοῦλίζει. Εἰς τὸ τέλος ὅλαι αἱ κατὰλληλοι προσευχαὶ διὰ τὰ παιδιὰ τῆς Ἀμερικῆς. Πολυτελῶς δεδεμ. 75 σέντς.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ.—Με ἀπλοῦν τρόπον ἀναγράφεται ὅλη ἡ Ἱστορία τῆς Ἐκκλησίας μας μέχρι τοῦ 1934, χάριν τῶν ἐν Ἀμερικῇ παιδιῶν. Εἰκόνες, ἐρωτήσεις, στοιχεῖα εὐαγνώστα. Εἰς τὸ τέλος ἡ Ἱστορία τῆς ἐν Ἀμερικῇ Ἑλληνικῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας. Δεδεμ. 50 σέντς.

ΑΓΓΛΟΕΛΛΗΝΙΚΟΝ & ΕΛΛΗΝΟΑΓΓΛΙΚΟΝ ΛΕΞΙΚΟΝ DIVRY.—Τὸ περίφημον τοῦτο Λεξικόν, συνταχθὲν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ Λεξικοῦ τοῦ Webster, ἔχει τὴν ἀκριβῆ σημασίαν καὶ προσφορὰν ὅλων τῶν χρησίμων Ἀγγλικῶν καὶ Ἑλληνικῶν λέξεων. Ἐπίσης σύντομον Ἀγγλικὴν Γραμματικὴν, χάριτος καὶ πλείστας ὠφελίμους ἐν Ἀμερικῇ πληροφορίας. Χρυσόδετον, μετὰ δύο εὐρετήρια τιμὰτι \$1.25

ΑΓΓΛΟΕΛΛΗΝΙΚΟΙ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΟΑΓΓΛΙΚΟΙ ΔΙΑΛΟΓΟΙ DIVRY.—Ὁδηγὸς συνδιαλέξεως ἀπὸ τῆς Ἀγγλικῆς εἰς τὴν Ἑλληνικὴν καὶ τάνάσταλιν. Ὀμιλία, μετὰ τὴν προσφορὰν, ἐπὶ παντὸς θέματος, ἀπὸ τὰ ἀπλούστερα μέχρι τῶν τεχνικωτέρων. Χρήσιμοι δι' Ἑλλήνας, ἢ δι' Ἀμερικανούς μανθάνοντας Ἑλληνικά. Χρυσόδετοι \$1.25

ΑΓΓΛΙΚΗ ΜΕΘΟΔΟΣ ΑΝΕΥ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΥ DIVRY.—Ἡ τελειότερα Ἀγγλικὴ Μέθοδος. Ἡ μόνη ἀπληλαγμένη λαθῶν καὶ διδάσκουσα τὴν ἀκριβῆ Ἀμερικανικὴν προσφορὰν. 432 μεγάλαι σελίδες, μετὰ μαθήματα ἀπὸ ἀρχαρίους μέχρι τῶν καλῶς κατεχόντων τὴν Ἀγγλικὴν γλῶσσαν. Κομφῶς χρυσόδετος \$1.50

ΝΟΜΙΚΟΣ ΟΔΗΓΟΣ ΚΑΙ ΠΡΟΧΕΙΡΟΣ ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ.—Βιβλίον χρησιμώτατον δι' ὅλους ἐν Ἀμερικῇ. Περιέχει νομικὰς συμβουλὰς καὶ πληροφορίας ἐπὶ θεμάτων πάσης φύσεως. Ἐπίσης πλείστους ὅσους Νομικοὺς Τύπους—Συμβολαίων, Πωλητηρίων, Διαθηκῶν καὶ παντὸς εἶδους ἐγγράφων, χρησίμων εἰς τὰς ἐν Ἀμερικῇ συναλλαγὰς μας—ὅλα μετὰ τὴν ἀντίστοιχον Ἑλληνικὴν μετάφρασιν. Σελίδες 360. Κομφῶς χρυσόδετον ... \$1.25